

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій
Юридичний факультет
Кафедра правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін**

СПЕЦІАЛЬНИЙ КУРС З ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до семінарських занять для здобувачів вищої освіти
спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність»
освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність»

Обговорено і рекомендовано
на засіданні кафедри
правоохоронної діяльності та
загально правових дисциплін
Протокол № 1 від 01.09. 2020 року

Чернігів-2020

Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності. Методичні вказівки до семінарських занять для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність» / Укл.: Берднік І.В., Головка М.Б. – Чернігів: Навчально-науковий інститут права і соціальних технологій Національного університету «Чернігівська політехніка». – 2020. – 93 с.

Укладачі: І.В. Берднік, доцент кафедри правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін, к.ю.н., доцент.

М.Б. Головка, кандидат юридичних наук, доцент

Відповідальний за випуск: Козинець Олена Гаврилівна, завідувач кафедри правоохоронної діяльності та загальноправових дисциплін, к.і.н., доцент.

Рецензент: Шестак Лілія Володимирівна, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри трудового права, адміністративного права та процесу навчально-наукового інституту права і соціальних технологій НУ «ЧП»

ЗМІСТ

ВСТУП	5
1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “СПЕЦІАЛЬНИЙ КУРС З ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”	7
1.1 Тематичний план навчальної дисципліни „Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності”	7
1.2 Структура навчальної дисципліни	17
1.3 Теми практичних занять	19
1.4 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з дисципліни „Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності”	20
1.5 Критерії оцінювання та розподіл балів, які здобувачі вищої освіти протягом семестру (таблиця розроблена на основі Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів)	21
2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ	27
2.1 Тема 1. Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності.....	28
2.2 Тема 2. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.....	29
2.3 Тема 3. Суб’єкти оперативно-розшукової діяльності, їх повноваження... ..	33
2.4 Тема 4. Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.	37
2.5 Тема 5. Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.....	43
2.6 Тема 6. Порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.	47
2.7 Тема 7. Оперативні підрозділи	49
2.8. Тема 8. Обов’язки оперативних підрозділів.....	52
2.9. Тема 9. Права оперативних підрозділів	54
2.10. Тема 10. Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів	56
2.11 Тема 11. Соціальний і правовий захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності	59
2.12 Тема 12. Порядок проведення оперативно-розшукових заходів.	
2.13 Тема 13. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності	61
2.14 Тема 14. Використання оперативно-розшукової діяльності для боротьби з окремими видами кримінальних правопорушень	66
2.15 Тема 15. Гарантії законності в здійсненні оперативно-розшукової діяльності	69
2.16 Тема 16. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності	73
2.17 Тема 17. Контроль і прокурорський нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності	76
2.18 Тема 18. Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	78

2.19	Тема 19. Особливості інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.....	79
2.20	Тема 20. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності окремих правоохоронних органів.....	81
2.21	Тема 21. Роль інформаційної безпеки в оперативно-розшуковій діяльності	87
2.22	Тема 22. Нормативно-правові засади проведення контррозвідувальної діяльності.	84
2.23	Тема 23. Підстави та порядок проведення контррозвідувальної діяльності.	85
2.24	Тема 24. Основні принципи оперативно-розшукової діяльності запобігання кримінальним правопорушенням.....	86
2.25	Тема 25. Міжнародний досвід протидії кримінальним правопорушенням у діяльності оперативних підрозділів.	88
3.	ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	94

ВСТУП

Оперативно-розшукова діяльність — діяльність уповноважених правоохоронних органів, система гласних і негласних пошукових, розвідувальних та контррозвідувальних заходів, що здійснюються із застосуванням оперативних та оперативно-технічних засобів.

До **завдань** оперативно-розшукової діяльності відноситься пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави.

До предмету вивчення навчальної дисципліни відноситься сукупність комплексного поєднання теоретичних положень та практичних завдань щодо аналізу норм оперативно-розшукового законодавства, які визначають, повноваження оперативних підрозділів у використанні оперативних сил, засобів та практики їх діяльності у протидії злочинності та забезпеченні охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку, громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України, а також запобіганні злочинам.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності» є складовою частиною юридичної освіти при підготовці юристів. Базуючись на теоретичних уявленнях про суспільство в цілому, про соціальні зв'язки, взаємодії, використовуючи як спеціальні, так і загальнонаукові знання спецкурсу «Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності» тісно пов'язаний з такими базовими дисциплінами кримінально-правового циклу, як кримінальне право, криміналістика, кримінальне процесуальне право кримінологія. Міждисциплінарні зв'язки дозволяють сформувати у здобувачів вищої освіти цілісний науковий світогляд, вміння використовувати знання суміжних дисциплін, що є вкрай необхідним для використання у практичній діяльності.

Згідно із навчальним планом, крім лекційного курсу з навчальної дисципліни „Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності”, передбачено семінарські заняття, що проводяться з метою контролю підготовки та оцінки рівня знань здобувачів вищої освіти, а також самостійна робота здобувачів вищої освіти.

Методичні вказівки підготовлені для здобувачів вищої освіти спеціальності 262 «Правоохоронна діяльність» освітньо-професійна програма «Правоохоронна діяльність», відповідають програмі навчальної дисципліни „Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності” та можуть використовуватись як для проведення семінарських занять, так і для самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Метою даного навчально-методичного видання є сприяння формуванню у здобувачів вищої освіти ННІ права і соціальних технологій НУ «ЧП» навичок самостійної навчальної, науково-дослідної й практичної роботи, а також допомога здобувачам вищої освіти в опрацюванні питань, які виносяться на семінарські заняття.

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “СПЕЦІАЛЬНИЙ КУРС З ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ”

„Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності” - це спеціалізований курс, який вивчається майбутніми фахівцями в галузі права та досліджує сукупність законодавчих та інших нормативно-правових актів, на яких базується оперативно-розшукова діяльність.

Мета даного курсу полягає в оволодінні здобувачами вищої освіти глибокими теоретичними знаннями щодо нормативно-правових основ здійснення оперативно-розшукової діяльності та набуття навичок застосування положень чинного законодавства у процесі її організації та проведення.

Завданнями вивчення дисципліни є: вивчення здобувачами вищої освіти положень чинного законодавства щодо проведення оперативно-розшукової діяльності, організації діяльності оперативних підрозділів з метою припинення правопорушень та в інтересах кримінального судочинства, а також отримання інформації в інтересах безпеки громадян, суспільства і держави, набуття спеціальних практичних навичок і вмій ефективного застосування положень нормативно-правових актів з питань оперативно-розшукової діяльності для пошуку і фіксації фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, розвідувально-підкривну діяльність спеціальних служб іноземних держав та організацій.

1.1 Тематичний план навчальної дисципліни „Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності”

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності

Розшукова діяльність за античних часів. Розшукова діяльність в Київській Русі. Розшукова діяльність на Україні в XIV – XVIII ст.

Організація поліцейського апарату та розшукової діяльності в XIX – на початку XX ст.

Охорона громадського порядку та розшукова діяльність на території України в 1917-1919рр. Оперативно-розшукова діяльність української радянської міліції. Оперативно-розшукове законодавство незалежної України – правова основа оперативно-розшукової діяльності.

Тема 2. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.

Місце курсу в системі юридичних дисциплін. Сутність оперативно-розшукової діяльності (ОРД) як специфічного виду державно-правової діяльності, її завдання. Співвідношення з кримінально-процесуальною діяльністю.

Загальна характеристика правових джерел регулювання ОРД та їх класифікація. Конституція України, міжнародні правові акти з прав людини та їх значення для правового регулювання ОРД. Законодавчі, відомчі та міжвідомчі нормативно-правові акти. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання ОРД.

Тема 3. Загальна характеристика суб'єктів оперативно-розшукової діяльності

Підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність та їх компетенція.

Фактичні передумови, правові засади і напрями взаємодії органів і підрозділів, що здійснюють ОРД, між собою та з іншими державними органами.

Правова основа взаємодії слідчого з працівниками оперативних підрозділів. Міжнародне співробітництво у сфері боротьби із злочинністю.

Тема 4. Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.

Принципи верховенства права та законності в ОРД. Метод правового регулювання ОРД. Проблема правовідносин в ОРД. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС. Принцип взаємодії оперативних підрозділів з органами управління і населенням. Принцип публічності. Принцип єдності гласних і негласних заходів ОРД, а також комплексно-системного їх використання. Принцип конспірації. Принцип оперативності.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Тема 5. Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.

Підстави проведення ОРД. Порядок заведення оперативно-розшукової справи. Строки ведення оперативно-розшукових справ, порядок їх продовження. Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи. Підстави та порядок закриття оперативно-розшукової справи. Достатня інформація про протиправні дії кримінального характеру - як підстава для проведення оперативно-розшукової діяльності. Наявність достатньої інформації про осіб, які безвісно зникли. Запити повноважних державних органів, установ, організацій про перевірку осіб. Потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави.

Тема 6. Порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.

Порядок отримання дозволу слідчого судді на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання отриманої інформації. Структура та зміст клопотання оперативного підрозділу до слідчого судді на отримання дозволу для проведення ОРЗ, які тимчасово обмежують права людини. Дотримання режиму секретності під час проведення оперативно-розшукових заходів.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 3. СУБ'ЄКТИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 7. Оперативні підрозділи

Поняття, види і загальні риси оперативних підрозділів.

Оперативні підрозділи кримінальної та спеціальної поліції Національної поліції України.

Оперативні, оперативно-технічні підрозділи, підрозділи внутрішнього контролю, забезпечення особистої безпеки Державного бюро розслідувань України.

Контррозвідка, військова контррозвідка, підрозділи захисту національної державності, спеціальні підрозділи по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, оперативно-технічні, внутрішньої безпеки, оперативного документування, боротьби з тероризмом і захисту учасників кримінального судочинства та працівників правоохоронних органів Служби безпеки України.

Агентурна розвідка, оперативно-технічні підрозділи, власної безпеки Служби зовнішньої розвідки України.

Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України (агентура розвідка, оперативно-технічні, власної безпеки), оперативно-розшукові підрозділи, підрозділи з охорони державного кордону органів охорони державного кордону та Морської охорони, забезпечення

внутрішньої безпеки, забезпечення власної безпеки, оперативного документування та оперативно-технічні).

Підрозділи оперативного забезпечення охорони виключно з метою забезпечення безпеки осіб та об'єктів, щодо яких здійснюється державна охорона управління державної охорони України.

Оперативні підрозділи Державної фіскальної служби України та підрозділи, які ведуть боротьбу з контрабандою.

Оперативні підрозділи органів і установ виконання покарань та слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України.

Оперативні, оперативно-технічні, власної безпеки підрозділи розвідувального органу Міністерства оборони України.

Детективи, оперативно-технічні підрозділи та внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України.

Тема 8. Обов'язки оперативних підрозділів

Виконання письмових доручень слідчого, вказівок прокурора та ухвал слідчого судді суду і запитів повноважних державних органів, установ та організацій про проведення оперативно-розшукових заходів. Виконання у межах своєї компетенції запитів правоохоронних органів інших держав або міжнародних правоохоронних організацій відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, установчих актів та правил міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна. Інформування відповідних державних органів про відомі їм факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про порушення законодавства, пов'язані з службовою діяльністю посадових осіб. Здійснення взаємодії між собою та іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою швидкого і повного попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень. Забезпечення із залученням інших підрозділів безпеку працівників суду і правоохоронних органів, осіб, які надають допомогу, сприяють оперативно-розшуковій діяльності, осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб. Участь у здійсненні заходів щодо фізичного захисту ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання, а також у проведенні спеціальної перевірки щодо допуску до особливих робіт.

Тема 9. Права оперативних підрозділів

Загальна характеристика прав оперативних підрозділів. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність. Характеристика окремих оперативно-розшукових заходів. Опитування осіб

за їх згодою, отримання добровільної допомоги. Контрольована поставка та контрольована і оперативна закупка товарів, предметів та речовин. Ознайомлення з документами та даними, що характеризують діяльність підприємств, установ та організацій. Витребовування документів та даних, що характеризують діяльність підприємств, установ, організацій, а також спосіб життя окремих осіб, підозрюваних у підготовці або вчиненні кримінального правопорушення. Проведення операцій із захоплення осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, припинення кримінальних правопорушень, розвідувально-підривної діяльності спецслужб іноземних держав, організацій та окремих осіб. Відвідування жилих та інших приміщень за згодою їх власників або мешканців для з'ясування обставин злочину, що готується. Збирання відомостей про протиправну діяльність осіб, щодо яких провадиться перевірка. Негласне виявлення та фіксація слідів тяжкого або особливо тяжкого злочину, документів та інших предметів, що можуть бути доказами підготовки або вчинення такого злочину, у тому числі шляхом проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації. Здійснення аудіо-, відеоконтролю особи, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж. Накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляд та виїмки. Здійснення спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтролю місця. Здійснення установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Використання конфіденційного співробітництва. Отримання від юридичних чи фізичних осіб інформації про кримінальні правопорушення, що готуються або вчинені, та про загрозу безпеці суспільства і держави. Використання за згодою адміністрації службових приміщень, транспортних засобів та іншого майна підприємств, установ, організацій, а так само за згодою осіб - житла, інших приміщень, транспортних засобів і майна, які їм належать. Створення та використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) або несправжніх (імітаційних) засобів. Створення і застосування автоматизованих інформаційних систем. Застосування засобів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї. Звернення у межах своїх повноважень із запитами до правоохоронних органів інших держав та міжнародних правоохоронних організацій.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 4. СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ПРАЦІВНИКІВ ОПЕРАТИВНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ТА ОСІБ, ЯКІ ЗАЛУЧАЮТЬСЯ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 10. Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів

Фінансове та матеріальне забезпечення діяльності оперативних працівників.

Спеціальні заходи щодо забезпечення захисту працівників оперативних підрозділів та їх близьких родичів.

Правові підстави звільнення оперативного працівника від кримінальної відповідальності.

Тема 11. Соціальний і правовий захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності

Захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 5. ВИДИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИХ ЗАХОДІВ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ОРД

Тема 12. Порядок проведення оперативно-розшукових заходів.

Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст. Класифікація оперативно-розшукових заходів. Гласні та негласні ОРЗ. ОРЗ, що проводяться з дозволу начальника оперативно-розшукового підрозділу. ОРЗ, які проводяться не інакше як за рішенням суду.

Опитування та його відмінність від допиту. Оперативна і контрольована закупки, їх види, оформлення результатів та можливість їх використання як доказів. Контрольована поставка. Проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, а також оперативне обстеження інших приміщень, споруджень, ділянок місцевості та транспортних засобів. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (оперативне проникнення). Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж. Установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу. Накладення арешту на кореспонденцію, її огляд та виїмка. Аудіо, відеоконтроль особи. Аудіо, відеоконтроль місця. Спостереження за особою, річчю або місцем. Збір зразків, необхідних для порівняльного дослідження. Дослідження предметів та документів. Ототожнення особистості. Оперативний експеримент, його відмінність від провокації злочину.

Тема 13. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності

Визначення результатів ОРД, їх характеристика і види. Основні напрями використання результатів ОРД: як приводи та підстави для початку досудового розслідування; для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні; для попередження, виявлення, припинення і розслідування злочинів, розвідувально-підривних посягань проти України; для розшуку злочинців та осіб, які безвісти зникли; для забезпечення безпеки працівників суду, правоохоронних органів та осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів, а також співробітників розвідувальних органів України та їх близьких родичів, осіб, які конфіденційно співробітничать або співробітничали з розвідувальними органами України та членів їх сімей; для взаємного інформування підрозділів, уповноважених здійснювати оперативно-розшукову діяльність, та інших правоохоронних органів; для інформування державних органів.

Умови, порядок і способи використання результатів ОРД у кримінальному провадженні. Оформлення результатів ОРД. Прийняття рішення про їх реалізацію. Легалізація оперативно-розшукової інформації та її розсекречування. Порядок передачі матеріалів ОРД органам досудового розслідування. Особливості перевірки і оцінки результатів ОРД слідчим. Способи їх використання для вирішення завдань кримінального провадження.

Тема 14. Використання оперативно-розшукової діяльності для боротьби з окремими видами кримінальних правопорушень

Форми оперативно-розшукового запобігання незаконному збуту наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, що вчинюється організованими групами. Запобігання проникненню заборонених предметів до установи. Сприяння виявленню заборонених предметів всередині установи. Оперативно-розшукова діяльність та боротьба з наркотиками й алкоголем. Контрольована закупка та поставка. Запобігання втечам та розшук осіб, які вчинили втечу. Використання документів прикриття в оперативно-розшуковій діяльності.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 6. ГАРАНТІЇ ЗАКОННОСТІ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Тема 15. Гарантії законності в здійсненні оперативно-розшукової діяльності

Контроль за оперативно-розшуковою діяльністю.

Обмеження строків ведення оперативно-розшукової діяльності та тимчасове обмеження прав і свобод людини і громадянина.

Поновлення матеріальних і моральних збитків.
Санкціонування окремих оперативно-розшукових заходів.

Тема 16. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності

Правові основи залучення особи до співробітництва з оперативним підрозділом.

Негласне співробітництво особи з оперативним підрозділом.

Обмеження на залучення до співробітництва окремих категорій громадян.

Тема 17. Контроль і прокурорський нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності

Органи, які здійснюють контроль за оперативно-розшуковою діяльністю: Національна поліція; центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику; Служба безпеки України, Державне бюро розслідувань, Служба зовнішньої розвідки України, спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах охорони державного кордону, Управління державної охорони України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації, розвідувальний орган Міністерства оборони України, Національне антикорупційне бюро України.

Органи прокуратури, уповноважені здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Повноваження органів прокуратури щодо здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 18. Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності

Загальна характеристика психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

Поведінка оперативних працівників в повсякденній службовій діяльності.

Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності в особливих умовах.

Психологічне забезпечення застосування зброї оперативним працівником.

Психологічна поведінка оперативного працівника при веденні переговорів зі злочинцями.

Особливості оперативно-розшукової діяльності в СІЗО. Особливості оперативно-розшукової діяльності у виховних колоніях.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 19. Особливості інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності

Загальна характеристика оперативно-розшукової інформації. Джерела інформації в оперативно-розшуковій діяльності. Державна система урядового зв'язку, Національна система конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку. Використання оперативної інформації.

Інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні).

Тема 20. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності окремих правоохоронних органів

Громадськість як складова сил оперативно-розшукової діяльності. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності підрозділів Національної поліції у боротьбі з викраданням вантажів на залізницях. Методичний підхід до побудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України. Проблемні питання комплексного вдосконалення інформаційних баз даних, які використовуються в діяльності Національної поліції України. Виявлення шкідливого програмного забезпечення як засіб попередження несанкціонованого втручання в роботу інформаційної системи. Здобуття відомостей з електронних інформаційних систем як засіб отримання доказів під час досудового розслідування злочинів у сфері державних закупівель. Розвідувальна інформація в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України. Новітні технології в діяльності Національної поліції. Департамент Інформаційної підтримки та координації поліції «102» в системі інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

Тема 21. Роль інформаційної безпеки в оперативно-розшуковій діяльності

Спільний збір та поширення безпеково-важливої інформації та комунікація між різними структурними підрозділами. Заходи щодо режиму секретності та захисту інформації. Комунікація із засудженими як невід'ємна частина динамічної безпеки та оперативно-розшукової діяльності.

Особливості співпраці у сфері оперативно-розшукової діяльності з органами Національної поліції та іншими правоохоронними органами. Особливості організаційних форм взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами Національної поліції. Взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції України при розслідуванні злочинів проти громадського порядку.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 8. ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА КОНТРРОЗВІДУВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Тема 23. Нормативно-правові засади проведення контррозвідувальної діяльності.

Поняття контррозвідувальної діяльності. Право на здійснення контррозвідувальної діяльності. Мета і завдання контррозвідувальної діяльності. Принципи контррозвідувальної діяльності. Функції і повноваження органів, підрозділів та співробітників Служби безпеки України, що здійснюють контррозвідувальну діяльність.

Тема 24. Підстави та порядок проведення контррозвідувальної діяльності.

Підстави проведення КРД. Порядок заведення контррозвідувальної справи. Підстави та порядок закриття контррозвідувальної справи. Співвідношення контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності. Захист відомостей про контррозвідувальну діяльність. Гарантії дотримання законності під час здійснення контррозвідувальної діяльності. Контроль за контррозвідувальною діяльністю, нагляд за дотриманням законності органами та підрозділами, що її здійснюють.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 9. ЗНАЧЕННЯ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У РОЗКРИТТІ ТА ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Тема 25. Основні принципи оперативно-розшукової діяльності запобігання кримінальним правопорушенням

Методологічні підходи дослідження принципів оперативно-розшукового запобігання злочинам. Актуальні питання використання поліграфа під час оперативно-розшукової протидії злочинам. Стан та сучасні напрями державної політики щодо протидії корупції в Україні. Питання взаємодії митниць ДФС і оперативних підрозділів Національної поліції щодо протидії злочинності у сфері економіки. Сучасні проблеми оперативно-

розшукової протидії злочинам, пов'язаним із незаконним обігом зброї, боєприпасів та вибухових речовин. Можливості слідчо-оперативних груп у подоланні протидії розслідуванню. Протидія злочинам, пов'язаним із заволодінням коштами шляхом втручання в роботу банкоматів: організаційні та технічні моменти.

Тема 26. Міжнародний досвід протидії кримінальним правопорушенням у діяльності оперативних підрозділів.

Міжнародний досвід протидії експлуатації дітей у мережі Інтернет та його використання у діяльності оперативних та слідчих підрозділів Національної поліції. Міжнародна взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції України з використанням інформаційних технологій у сфері протидії торгівлі людьми. Негласні джерела у діяльності органів поліції зарубіжних країн.

Актуальні проблеми інституційно-правового забезпечення транскордонної співпраці підрозділів кримінальної поліції у протидії торгівлі людьми. Використання індикаторів SOCTA у боротьбі із злочинними організаціями. Деякі аспекти розвідки з відкритих джерел інформації (OSINT).

1.2 Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем		Кількість годин для денної форми навчання				
		Всього	У тому числі			
			Лек.	Пр.	Лаб.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика оперативно-розшукової діяльності						
1	Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності	6	-	-	-	6
2	Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.	8	2	2		4
3	Загальна характеристика суб'єктів оперативно-розшукової діяльності, їх права та обов'язки.	8	2	2	-	4

4	Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.	8	2	2		4
Разом за змістовим модулем 1		30	6	6	-	18
Змістовий модуль 2. Правові засади проведення оперативно-розшукової діяльності						
5	Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.	15	2	2	-	11
6	Порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.	15	2	2	-	11
Разом за змістовим модулем 2		30	4	4	-	22
Змістовий модуль 3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності						
7	Оперативні підрозділи	9	2	2	-	5
8	Обов'язки оперативних підрозділів	9	2	2	-	5
9	Права оперативних підрозділів	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 3		30	6	6	-	18
Змістовий модуль 4. Соціальний і правовий захист працівників оперативних підрозділів та осіб, які залучаються до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності						
10	Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів	14	2	2	-	10
11	Соціальний і правовий захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності	16	-		-	16
Разом за змістовим модулем 4		30	2	2	-	26
Змістовий модуль 5. Види оперативно-розшукових заходів та особливості використання результатів ОРД						
12	Порядок проведення оперативно-розшукових заходів.	15	2	2		11
13	Використання результатів оперативно-розшукової діяльності.	15	2	2	-	11
14	Використання оперативно-розшукової діяльності для боротьби з окремими видами кримінальних правопорушень					
Разом за змістовим модулем 5		30	4	4	-	22

Змістовний модуль 6. Гарантії законності та контроль за оперативно-розшуковою діяльністю					
15	Гарантії законності в здійсненні оперативно-розшукової діяльності	7	2	2	3
16	Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності	7	2	2	3
17	Контроль і прокурорський нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності	6	2	2	2
18	Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	5	-	2	3
Разом за змістовим модулем 6		30	8	8	14
Змістовний модуль 7. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності					
19	Особливості інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності	15	2	2	11
20	Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності окремих правоохоронних органів	15	2	2	11
21	Роль інформаційної безпеки в оперативно-розшуковій діяльності				
Разом за змістовим модулем 7		30	4	4	22
Усього годин за дисципліну		180	30	30	120

1.3 Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д)
1	Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності	2
2	Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин (д)
3	Загальна характеристика суб'єктів оперативно-розшукової діяльності, їх права та обов'язки.	4
4	Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.	2
5	Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.	4
6	Порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.	4
7	Оперативні підрозділи	4
8	Обов'язки оперативних підрозділів	2
9	Права оперативних підрозділів	4
10	Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів	4
11	Соціальний і правовий захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності	4
12	Порядок проведення оперативно-розшукових заходів.	4
13	Використання результатів оперативно-розшукової діяльності.	4
14	Використання оперативно-розшукової діяльності для боротьби з окремими видами кримінальних правопорушень	4
15	Гарантії законності в здійсненні оперативно-розшукової діяльності	2
16	Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності	4
17	Контроль і прокурорський нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності	4
18	Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності	4
19	Особливості інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності	4
20	Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності окремих правоохоронних органів	4
21	Роль інформаційної безпеки в оперативно-розшуковій діяльності	4
22	Нормативно-правові засади проведення контррозвідувальної діяльності	4
23	Підстави та порядок проведення контррозвідувальної діяльності	4
24	Основні принципи оперативно-розшукової діяльності запобігання кримінальним правопорушенням	4
25	Міжнародний досвід протидії кримінальним правопорушенням у діяльності оперативних підрозділів	4
Разом		90

1.4 Методи поточного та підсумкового атестаційного контролю з дисципліни „Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності”

Для визначення рівня засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу використовуються такі методи оцінювання знань:

- поточне тестування після вивчення кожної теми;
- поточне тестування після вивчення кожного змістового модуля;
- оцінка за самостійну роботу;
- диференційований залік.

Поточний контроль проводиться шляхом спілкування із здобувачами вищої освіти під час лекцій, практичних занять та консультацій.

Бали, які набрані здобувачем вищої освіти під час поточного контролю, дораховуються до модульних оцінок.

В кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру і до 40% підсумкової оцінки – на екзамені. Складання заліку є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувач вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру (з мінімальними вимогами до знань) та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік. Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

1.5 Критерії оцінювання та розподіл балів, які здобувачі вищої освіти протягом семестру (таблиця розроблена на основі Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів)

1.5.1 Порядок поточного та проміжного оцінювання знань

У процесі поточного та проміжного контролю здійснюється перевірка засвоєння здобувачами вищої освіти програмного матеріалу, набуття ними вмінь та навичок щодо вирішення практичних ситуацій, здатності самостійного опрацювання окремих тем, публічного та письмового викладу конкретних питань дисципліни.

Об'єктами поточного контролю знань здобувачів вищої освіти є:

- систематичність та активність роботи на семінарських заняттях;
- активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських заняттях;
- виконання самостійних практичних завдань, зокрема, вирішення задач відповідно до встановленої методики, виконання тестових завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання;
- участь у науково-пошуковій та творчій роботі;
- виконання контрольної роботи;

Порядок оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання самостійної роботи здобувачів вищої освіти, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях, а також самостійність та своєчасність здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком освітнього процесу.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставить за умови відповідності виду самостійної роботи або усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.

Перелік завдань для самостійної роботи здобувачам вищої освіти (обов'язкових для виконання та за вибором студентів), форми організації та звітності, терміни виконання та кількість балів, які можна отримати за виконання завдань, визначаються кафедрою під час розробки робочої навчальної програми дисципліни.

1.5.2 Критерії оцінювання та система балів, які здобувач вищої освіти може отримати за виконання певних видів робіт:

1) робота на семінарських заняттях	до 34 балів;
1.1. відповідь на семінарському занятті	до 4 балів;
1.2. реферат	до 2 балів;
1.3. тести, практичні задачі	до 2 балів
1.4. презентація	до 2 балів;
2) контрольна робота	до 8 балів;
3) виконання самостійної роботи	до 8 балів;
4) інші види робіт (наукова робота, творчі завдання, реферування, участь в олімпіадах та круглих столах)	до 10 балів;
Всього балів за 100 бальною шкалою	60 балів
7) залік	до 40 балів;
Всього балів за 100 бальною шкалою	40 балів
Разом балів за 100 бальною шкалою	до 100 балів

1.5.3 Критерії оцінювання знань та самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Відповідь на семінарському занятті оцінюється у балах за наступними критеріями:

- **4 бали** – здобувач вищої освіти у повному обсязі опрацював програмний матеріал (основну і додаткову літературу, джерела), має глибокі й міцні знання, упевнено оперує набутими знаннями, вміє складати проекти правових документів, з використанням законодавства, що регламентує порядок здійснення ОРД, робить аргументовані висновки, може вільно висловлювати власні судження і переконливо їх аргументувати, здатний презентувати власне розуміння.

3 бали – здобувач вищої освіти вільно володіє навчальним матеріалом (опрацював основну і деяку частину додаткової літератури і джерел), узагальнює окремі факти і формулює нескладні висновки, обґрунтовує свої висновки конкретними фактами, вміє використовувати результати ОРД у процесі доказування у кримінальному провадженні.

2 бали – здобувач вищої освіти загалом самостійно відтворює програмний матеріал (на рівні підручника), може дати стисло характеристику питання, загалом правильно розуміє основні поняття ОРД, але у викладеному матеріалі є істотні прогалини, є певні неточності як у матеріалі, так і у висновках, аргументація слабка.

1 бал – здобувач вищої освіти за допомогою викладача намагається відтворити матеріал, але відповідь неповна, в ній налічується багато неточностей, головний зміст матеріалу не розкрито.

0 балів – здобувач вищої освіти не готовий до семінарського заняття або має лише приблизне уявлення про питання, що розглядається на занятті, може сказати два-три речення по суті питання, назвати деякі терміни, але не може їх пояснити, головний зміст матеріалу не розкрито.

Реферат, оцінюється у балах за наступними критеріями.

Реферат – поширений тип письмової самостійної роботи з дисципліни, який демонструє поглиблене опрацювання відповідної теми. У процесі підготовки реферату здобувач вищої освіти накопичує знання, вміння та навички роботи з різними інформаційними джерелами. Реферат є одним з основних типів індивідуальних завдань, який підводить їх до роботи підвищеної складності, з елементами науковості, що виконується під час навчання.

Презентація реферату проходить в аудиторії на семінарському занятті, де розглядається дана тема, або може бути проведена індивідуально.

Критеріями оцінки змісту реферату є повнота висвітлення питання. Зрозумілість, наявність власної думки.

Кожен студент протягом семестру повинен підготувати один реферат на семінарське заняття.

Виконання тестових завдань, вирішення практичних задач, оцінюється у балах за наступними критеріями.

Виконання тестових завдань

- 2 бали – точні відповіді на понад 90-95% тестових питань;
- 1,5 бали – точні відповіді на 70%-89% тестових питань;
- 1 бал – точні відповіді від 50% до 69 % тестових питань;
- 0,5 бали – здобувач вищої освіти дав відповідь на меншу кількість, ніж 50% питань і показав незадовільний рівень знань з теми.

Вирішення практичних задач

При вирішенні задач здобувач вищої освіти повинен скласти проекти правових документів, з використанням законодавства, що регламентує порядок здійснення ОРД.

- 2 бали – точна відповідь та змістовне обґрунтування рішення;
- 1,5 бали – точна відповідь та недостатнє обґрунтування рішення;
- 1 бал – не зовсім точна відповідь та недостатнє обґрунтування рішення;
- 0,5 бали – здобувач вищої освіти намагався дати відповідь, але показав незадовільний рівень знань із теми, вміння орієнтуватися в тексті нормативного акту.

Презентація

Презентації – виступи перед аудиторією зі слайдами або іншими візуальними матеріалами, що використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи, звіту про виконання самостійних завдань тощо. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного студента, так і колективними, тобто виступи двох та більше здобувачів вищої освіти.

За виконання контрольної роботи здобувачі вищої освіти можуть отримати max 8 балів.

Завдання (вирішення практичних задач) на контрольній роботі оцінюються таким чином.

- 5-4 балів – повна відповідь на питання;
- 3-4 балів – відповідь, яка позбавлена серйозних неточностей, але має окремі недоліки;
- 2-1 бали – неповна відповідь на запитання, в якій налічується не багато неточностей;
- 0 балів неповна відповідь на запитання, в якій налічується багато неточностей, не достатнє володіння науковим апаратом.

Завдання (тестові) на контрольній роботі.

Правильність виконання тестових завдань залежить від кількості вибраних правильних відповідей:

- 4 балів – точні відповіді на понад 90-95% тестових питань;
- 3 бали – точні відповіді на 75%-89% тестових питань;
- 2 бали – точні відповіді від 55% до 74 % тестових питань;
- 1 бали – студент дав відповідь на меншу кількість, ніж 50% питань і показав незадовільний рівень знань програмних питань.

Виконання самостійної роботи (має 8 балів за дві).

Тема має бути розкрита на належному рівні. Робота повинна мати творчий характер, продемонструвати аналітичні навички студента, його вміння працювати з бібліографією тощо.

Написання самостійної роботи практикується в освітньому процесі з метою набуття здобувачем вищої освіти необхідної професійної підготовки, формування навичок самостійного наукового пошуку, вивчення літератури по даній тематиці, аналіз різних точок зору, узагальнення матеріалу, формулювання висновків тощо.

Особливу увагу слід приділити оформленню науково-довідникового матеріалу, цитат та посилань на джерела.

Участь в олімпіадах, участь у науково-практичних конференціях, (має до 10 балів).

Залік.

Підсумковий контроль знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення заліку (має до 40 балів).

Залікові білети охоплюють всю програму дисципліни і передбачають визначення рівня знань та ступеня опанування здобувачами вищої освіти компетентностей.

Умовою допуску до заліку є виконання всіх видів навчальної роботи передбачених даною робочою програмою.

Складання заліку є обов'язковим елементом підсумкового контролю знань для здобувачів вищої освіти, які претендують на оцінку «добре» або «відмінно». Якщо здобувач вищої освіти виконав всі види робіт протягом семестру та набрав 60% підсумкової оцінки (тобто «задовільно»), то він, за бажанням, може залишити набрану кількість балів як підсумкову оцінку і не складати залік.

У випадку, якщо здобувач вищої освіти протягом семестру не виконав у повному обсязі передбачених робочою програмою навчальної дисципліни всіх видів навчальної роботи, має невідпрацьовані контролю роботи, завдання з самостійної дослідної роботи, невідпрацьовані семінарські заняття тощо або не набрав мінімально необхідну кількість балів – 20 балів (тобто

кількість балів, яка сумарно з максимально можливою кількістю балів, які здобувач вищої освіти може отримати під час семестрового контролю не дозволить отримати підсумкову оцінку «задовільно – E, 60 балів»), то він не допускається до складання заліку під час семестрового контролю, але має право ліквідувати академічну заборгованість у порядку передбаченому «Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Національного університету «Чернігівська політехніка»».

Для складання заліку існують білети. Білети складаються із двох питань.

Критерії:

- від 33 до 40 балів - відповідь повна і зміст відповіді студента повністю відповідає сутності поставленого запитання;
- від 24 до 32 балі - здобувач вищої освіти висвітлює всі питання без грубих помилок;
- від 17 до 24 балів - здобувач вищої освіти допускає грубі помилки і всі питання розкриті менш ніж на половину;
- не більше 16 балів - при нерозкриті хоча б одного завдання білету.

Повторне складання заліку з метою підвищення позитивної оцінки не дозволяється.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D		
60-65	E	задовільно	не зараховано
0-59	FX	незадовільно	

2. ТЕМАТИЧНІ ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Семінарські заняття є ефективною формою організації навчання у закладі вищої освіти, з якими органічно поєднуються лекції. Така форма заняття відіграє важливу роль у вивченні дисципліни “Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності”, оскільки:

- стимулює регулярне вивчення здобувачами вищої освіти першоджерел та іншої літератури, а також матеріалів лекційного курсу;
- закріплює знання, отримані здобувачами вищої освіти на лекції та під час самостійної роботи;
- дозволяє здобувачам вищої освіти перевірити правильність раніше отриманих знань, вичленувати в них найбільш важливе, істотне;
- формує навички самостійного мислення, усного виступу з теоретичних питань, привчаючи здобувачів вищої освіти вільно оперувати термінологією, основними поняттями і категоріями;
- дає можливість поєднати теоретичні знання із практичними навичками;
- надає можливість викладачу систематично контролювати рівень самостійної роботи здобувачів вищої освіти над першоджерелами, іншим навчальним матеріалом, ступінь їх уважності на лекціях.

Робота на семінарському занятті включає:

- усні опитування здобувачів вищої освіти, обговорення питань передбачених планом семінарських занять;
- коротке письмове опитування здобувачів вищої освіти з основних питань теми та вирішення тестових завдань;
- обговорення доповідей з питань, що пропонуються для самостійного вивчення здобувачами вищої освіти.

Самостійна робота є основним способом оволодіння здобувачами вищої освіти матеріалу у вільний від обов’язкових занять час, але її зміст визначається робочою програмою, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти з дисципліни “Спеціальний курс з оперативно-розшукової діяльності ” включає:

- поглиблене вивчення питань з кожної теми, враховуючи і ті, що виносяться на обговорення на семінарському занятті;
- пошук та аналіз додаткової рекомендованої літератури для виконання індивідуальних завдань;
- есе (реферат);
- реферування наукової літератури.

Окремим елементом самостійної підготовки є вирішення конкретних ситуацій, які є типовими для кримінального провадження. Здобувачам вищої освіти особливо слід звернути увагу на, по-перше, необхідність

обґрунтування рішення, яке приймається під час встановлення правильної відповіді, по-друге, обов'язкове здійснення посилань на положення нормативно-правових актів, що регламентують порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.

2.1 Тема 1. Історико-правовий огляд становлення і розвитку оперативно-розшукової діяльності

1. Розшукова діяльність за античних часів. Розшукова діяльність в Київській Русі.
2. Розшукова діяльність на Україні в XIV – XVIII ст.
3. Організація поліцейського апарату та розшукової діяльності в XIX – на початку XX ст.
4. Оперативно-розшукове законодавство незалежної України – правова основа оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Правоохоронні органи в Україні другої половини XVII ст.
2. Становлення таємної поліції, регулярної та допоміжної поліції та їх розвиток у XVIII ст.
3. Охорона громадського порядку та розшукова діяльність на території України в 1917-1919рр.
4. Оперативно-розшукова діяльність української радянської міліції.

Рекомендована література

1. Багрій М. Взаємодія слідчого з працівниками підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність [Електронний ресурс] / М. Багрій // Вісник Львівського університету. Сер. : Юридична . - 2013. - Вип. 57. - С. 315-321.
2. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. – Х., 2002 р.
3. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. Частина I: Підручник — Харків: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. – 336 с.
4. Бандурка О.М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : монографія / О.М. Бандурка. — Харків : Золота миля, 2012. – 620 с.
5. Вінаков А. В. Предмет та завдання наглядової діяльності за оперативно-розшуковою діяльністю, яка здійснюється з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем [Електронний ресурс] / А. В. Вінаков // Право і Безпека . - 2013. - № 3. - С. 54-59. –

6. Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність»: науково-практичний коментар / За заг. ред. Ю.І. Руснака – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 148 с.

7. Кавун Д. Ю. Комунікативна складова спілкування при здійсненні нагляду за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність та досудове розслідування [Електронний ресурс] / Д. Ю. Кавун // Південноукраїнський правничий часопис . - 2014. - № 1. - С. 36-39

8. Кислий А. М. Актуальні питання організації відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю [Електронний ресурс] / А. М. Кислий // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) . - 2013. - № 1. - С. 212-216.

2.2 Тема 2. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах. Поняття та сутність ОРД.

1. Поняття та ознаки оперативно - розшукової діяльності.
2. Основні історичні етапи становлення оперативно-розшукової діяльності.
3. Об'єкт та предмет оперативно-розшукової діяльності як науки.
4. Методи теорії оперативно-розшукової діяльності.
5. Завдання оперативно - розшукової діяльності, їх різновиди.
6. Завдання оперативно-розшукової діяльності як складова частина завдань правоохоронних органів.
7. Міждисциплінарні зв'язки теорії оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Генезис оперативно-розшукової діяльності в Україні.
2. Сутність оперативно-розшукової діяльності як специфічного виду державно-правової діяльності.
3. Нормативно-правові джерела регулювання оперативно-розшукової діяльності, їх загальна характеристика та класифікація.

Тестові завдання

Тест 1. Відповідно до ст. 1 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» до завдань оперативно-розшукової діяльності належить:

1. розкриття злочинів
2. проведення слідчих, процесуальних дій
3. пошук і фіксація фактичних даних про протиправні діяння

окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена у Кримінальному кодексі України

4. лише фіксація фактичних даних про протиправні діяння окремих осіб та груп

Тест 2. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» до принципів оперативно-розшукової діяльності належить:

1. диспозитивність
2. змагальність
3. публічність
4. верховенство права

Тест 3. До підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, не належать:

1. розвідувальний орган спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у справах охорони державного кордону (власної безпеки)

2. військова контррозвідка Служби безпеки України
3. підрозділи внутрішнього контролю Національного антикорупційного бюро України
4. органи державної лісової охорони

Тест 4. Проведення оперативно-розшукової діяльності підрозділами інших міністерств, відомств, окрім тих, що визначені у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

1. дозволяється у виняткових випадках за рішенням слідчого судді
2. дозволяється у випадках, визначених законом
3. дозволяється виключно за рішенням керівників цих міністерств, відомств
4. забороняється

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативно-розшукові заходи можуть здійснюватися:

1. суб'єктами оперативно-розшукової діяльності, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність», а також деякими іншими підрозділами, визначеними в окремих підзаконних нормативно-правових актах

2. виключно підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»

3. підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та деякими іншими підрозділами, визначеними в окремих законах

4. підрозділами, визначеними Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» та іншими підрозділами за рішенням слідчого судді

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для проведення оперативно-

розшукової діяльності:

1. наявність достатньої інформації, що потребує перевірки про злочини, що готуються

2. наявність достатньої інформації, що потребує перевірки про вчинений злочин

3. наявність узагальнених матеріалів центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом

4. потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави

Тест 7. До початку досудового розслідування можуть бути проведені оперативно-розшукові заходи з метою:

1. перевірки інформації про осіб, що готують вчинення злочину

2. перевірки інформації про осіб, які переховуються від органів досудового розслідування та слідчого судді

3. перевірки інформації про вчинення адміністративного правопорушення

4. перевірки інформації про вчинений злочин

Тест 8. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності можуть міститися:

1. у вказівках прокурора

2. у висновках експерта

3. у наказах і розпорядженнях керівників міністерств і відомств

4. у постановах Кабінету Міністрів України

Рекомендована література

1. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.

2. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

3. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №7. С.351-355.

4. Groshewiy Yu. M. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Groshewiy, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

5. Groshewiy Yu. M. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Groshewiy, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

6. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
7. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
8. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
9. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до самост. роботи для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019. – 37 с.
10. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми "Кримінальна юстиція" (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.
11. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до семінар. занять для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.
12. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.
13. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 березня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
14. Про Службу безпеки України : закон України від 25 березня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>
15. Про Службу зовнішньої розвідки України : закон України від 01 грудня 2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

16. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Сенилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
17. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
18. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
19. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
20. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.3 Тема 3. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, їх повноваження

1. Поняття, види і загальні риси оперативних підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
2. Оперативні підрозділи національної поліції, СБУ та Служби зовнішньої розвідки України.
3. Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України та управління державної охорони.
4. Оперативні підрозділи органів доходів і зборів та органів, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів Державної кримінально-виконавчої служби України.
5. Розвідувальні органи Міністерства оборони України.
6. Оперативні підрозділи Національного антикорупційного бюро України та Державного антикорупційного бюро України.
7. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та з іншими підрозділами правоохоронних органів.

Теми есе (рефератів)

1. Правові засади і напрями взаємодії органів і підрозділів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
2. Правова основа взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими.
3. Спеціальні підрозділи по боротьбі з організованою злочинністю як специфічний суб'єкт оперативно-розшукової діяльності.
4. Характеристика оперативно-розшукової діяльності Служби безпеки України як правоохоронного органу спеціального призначення.

Тестові завдання

Тест 1. За відсутності підстав, визначених у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність», приймати рішення про проведення оперативно-розшукових заходів:

1. дозволяється прокурору у виняткових випадках, передбачених законом
2. дозволяється керівнику оперативного підрозділу у випадках, передбачених законом
3. забороняється
4. дозволяється слідчому судді за клопотанням керівника оперативного підрозділу

Тест 2. Виконання письмових доручень слідчого та вказівок прокурора:

1. не відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, оскільки їх виконання не передбачено у Кримінальному процесуальному кодексі України
2. відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність відповідно до вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»
3. не відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, оскільки їх виконання не передбачено у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»
4. відноситься до обов'язків підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, виключно у разі, якщо їх виконання передбачено у наказах і розпорядженнях відповідних керівників міністерств і відомств

Тест 3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» до органу досудового розслідування для початку досудового розслідування направляються:

1. зібрані матеріали, у яких зафіксовано фактичні дані про виявлений злочин
2. виключно матеріали оперативно-розшукової справи нетаємного характеру, у яких містяться відомості про виявлений злочин
3. виключно постанова відповідного керівника оперативного підрозділу з викладенням обставин виявленого злочину
4. матеріали оперативно-розшукової справи не направляються до органу досудового розслідування для початку досудового розслідування

Тест 4. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення ознак злочину під час оперативно-розшукових заходів, що тривають і припинення яких може негативно вплинути на результати кримінального провадження, підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність:

1. направляє зібрані матеріали, що містять фактичні дані про виявлений злочин, до органу досудового розслідування, повідомивши про це керівнику відповідного відомства

2. повідомляє відповідний орган досудового розслідування та прокурора про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про злочин, до відповідного органу досудового розслідування

3. продовжує проведення оперативно-розшукових заходів з метою перевірки інформації про виявлений злочин, після чого направляє зібрані матеріали до керівника відомства для вирішення питання про їх передачу до органу досудового розслідування

4. повідомляє відповідний орган досудового розслідування про виявлення ознак злочину, закінчує проведення оперативно-розшукового заходу, після чого направляє зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про злочин, до слідчого судді з клопотанням про дозвіл щодо початку досудового розслідування

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не можуть проводити слідчі (розшукові) та негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному провадженні в порядку, передбаченому Кримінальним процесуальним кодексом України, оперативні підрозділи:

1. органів доходів і зборів
2. державної пенітенціарної служби
3. управління державної охорони
4. державної прикордонної служби

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, реалізуються:

1. у проведенні негласних слідчих (розшукових) дій, передбачених у Кримінальному процесуальному кодексі України

2. у здійсненні оперативно-розшукових заходів, перелік яких визначено у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність»

3. лише у діях, передбачених положеннями нормативно-правових актів міністерств та відомств, у структурі яких знаходяться оперативні підрозділи

4. лише у діях, передбачених постановами Кабінету Міністрів України та іншими підзаконними нормативно-правовими актами, що регулюють проведення оперативно-розшукової діяльності

Тест 7. Відповідно до вимог Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» проведення таких оперативних заходів, як контрольована поставка, контрольована та оперативна закупка, здійснюється:

1. виключно у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, Служби безпеки України, погодженими з Генеральною прокуратурою України та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України

2. виключно у порядку, передбаченому положеннями ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України

3. згідно з положеннями ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України у порядку, визначеному нормативно-правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику, Служби безпеки України, погодженими з Генеральною прокуратурою України та зареєстрованими у Міністерстві юстиції України

4. згідно з положеннями ст. 271 Кримінального процесуального кодексу України у порядку, визначеному постановою Кабінету Міністрів України

Тест 8. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» питання щодо проведення оперативно-розшукових заходів регулюються:

1. виключно положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України

2. згідно з положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»

3. виключно інструкціями керівника оперативного підрозділу

4. виключно вказівками прокурора

Рекомендована література

1. Албул С.В. Концепція розвитку кримінальної розвідки органів внутрішніх справ України: науковий проект / С.В. Албул, О.Є. Користін. – Одеса: ОДУВС, 2015. – 20 с.

2. Албул С.В. Кримінальна розвідка як функція оперативно-розшукової діяльності: Європейський досвід та Українські перспективи (Criminal Intelligence as a Function of Operatively-Search Activity: European Experience and Ukrainian Prospects) // European Reforms Bulletin: international scientific peer-reviewed journal: Grand Duchy of Luxembourg. – 2015. – № 2. – Р. 2-6.

3. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №7. С.351-355.

4. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
5. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
6. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
7. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
8. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
9. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
10. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до самост. роботи для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019. - 37 с.
11. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми "Кримінальна юстиція" (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.
12. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до семінар. занять для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.
13. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України: науково-практичний коментар / В.Д. Берназ, А.М. Притула. – О.: Фенікс, 2013. – 190 с.
14. Про розвідувальні органи України : закон України від 22 бе-резня 2001 р. № 2331 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

15. Про Службу безпеки України : закон України від 25 березня 1992 р. № 2229 [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

16. Про Службу зовнішньої розвідки України : закон України від 01 грудня 2005 р. № 3160-IV [Електронний ресурс] // Офіц. веб-сайт Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua>

17. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

18. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

15. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

16. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

17. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.4 Тема 4. Принципи проведення оперативно-розшукової діяльності.

1. Принципи верховенства права та законності в ОРД.
2. Метод правового регулювання ОРД. Проблема правовідносин в ОРД.
3. Гарантії принципу законності: відомчий контроль, прокурорський нагляд та судовий контроль.
4. Принцип дотримання основоположних прав і свобод людини в процесі здійснення ОРД та стандарти ЄС.
5. Принцип взаємодії оперативних підрозділів з органами управління і населенням.
6. Принцип публічності.
7. Принцип єдності гласних і негласних заходів ОРД, а також комплексно-системного їх використання.
8. Принцип конспірації.
9. Принцип оперативності.

Теми есе (рефератів)

1. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання ОРД.

2. Дотримання вимог нормативно-правових актів з питань охорони державної таємниці як спеціальний принцип в діяльності оперативних підрозділів правоохоронних органів України.

Тестові завдання

Тест 1. Згідно із законом «Про оперативно-розшукову діяльність» прийняття рішень про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді, здійснюється наступним чином:

1. керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення слідчого суддю
2. керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення слідчого
3. керівником відповідного оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення прокурора
4. керівником оперативного підрозділу або його заступником з повідомленням про прийняте рішення вищестоящего керівника

Тест 2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» аудіо-, відеоконтроль особи та спостереження за особою:

1. проводяться на підставі постанови керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженої з прокурором
2. проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника оперативного підрозділу, погодженим із керівником відповідного відомства Міністерства внутрішніх справ України
3. проводяться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженим із прокурором
4. проводяться виключно як негласні слідчі (розшукові) дії з підстав і в порядку, передбаченому у Кримінальному процесуальному кодексі України

Тест 3. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» негласне обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи:

1. проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженого з прокурором
2. проводиться на підставі рішення слідчого за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника

3. проводиться на підставі ухвали слідчого судді, постановленої за клопотанням керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника без погодження з прокурором

4. проводиться на підставі постанови керівника відповідного оперативного підрозділу або його заступника, погодженої з прокурором

Тест 4. Згідно із законом «Про оперативно-розшукову діяльність» про заведення оперативно-розшукової справи:

1. складається рапорт, на який начальником відповідного підрозділу накладається резолюція щодо можливості проведення оперативно-розшукових заходів

2. виноситься постанова, яка затверджується слідчим суддею

3. виноситься постанова, яка затверджується начальником або уповноваженим заступником начальника відповідного органу

4. складається довідка, яка доповідається начальнику або уповноваженому заступнику начальника відповідного органу

Тест 5. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» контроль за оперативно-розшуковою діяльністю не здійснюється:

1. центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань

2. розвідувальним органом Міністерства оборони України

3. Національним антикорупційним бюро України

4. центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансування тероризму

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» без заведення оперативно-розшукової справи проведення оперативно-розшукових заходів:

1. дозволяється у випадках перевірки інформації про готування до вчинення або вчинення злочинів невеликої або середньої тяжкості

2. забороняється у будь-якому випадку

3. забороняється, крім випадку перевірки осіб у зв'язку з допуском їх до державної таємниці, а також до роботи з ядерними матеріалами та на ядерних установках

4. забороняється, крім випадку перевірки осіб у зв'язку з допуском їх до роботи з психотропними, хімічними та іншими речовинами, що завдають шкоди здоров'ю людей та навколишньому середовищу

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» на особу, яка переховується від органів досудового розслідування, суду або ухиляється від відбування кримінального покарання:

1. ведеться тільки одна оперативно-розшукова справа

2. ведеться кілька оперативно-розшукових справ залежно від

кількості злочинів, у вчиненні яких підозрюється особа

3. ведуться окремі оперативно-розшукові справи на кожній стадії кримінального провадження

4. оперативно-розшукова справа не заводиться, оскільки щодо неї вже розпочате кримінальне провадження

Тест 8. Протягом якого часу прокурор письмово повідомляється про заведення оперативно-розшукової справи?

1. протягом доби

2. протягом трьох діб

3. протягом десяти діб

4. у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність» не передбачено обов'язкове повідомлення прокурора про заведення оперативно-розшукової справи

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №7. С.351-355.

3. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

4. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

8. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до самост. роботи для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф.

програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019. – 37 с.

9. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми "Кримінальна юстиція" (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.

10. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до семінар. занять для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.

11. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

13. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

15. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

16. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.

17. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

18. Arcaro, G. (2009). *Criminal Investigations: Forming Reasonable Grounds* (Fifth ed.). Toronto, Ontario: Emond Montgomery Publications Limited.

19. Geoffrey, J. & Ivar Fahsing (2007). In search of police investigative thinking styles: an exploratory study of detectives in Norway and Singapore. *International Journal of Learning and Change* 2(1), 20-33.

2.5 Тема 5. Підстави проведення оперативно-розшукової діяльності.

1. Підстави заведення оперативно-розшукової справи. Їх загальна характеристика.
2. Достатня інформація про протиправні дії кримінального характеру – як підстава для проведення оперативно-розшукової діяльності.
3. Запити повноважних державних органів, установ, організацій про перевірку осіб.
4. Потреба в отриманні розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави.
5. Характеристика джерел інформації, що містять підстави для проведення оперативно-розшукової діяльності.
6. Гарантії законності під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Характеристика суб'єктів відомчого контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.
2. Особливості судового контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.

Тестові завдання

Тест 1. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» під час здійснення оперативно-розшукової діяльності обмеження прав і свобод людини та юридичних осіб:

1. може застосовуватись за рішенням керівника оперативного підрозділу лише з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину
2. не може застосовуватись у будь-якому випадку
3. може застосовуватись лише за рішенням слідчого судді з метою виявлення, попередження чи припинення тяжкого або особливо тяжкого злочину
4. може застосовуватись лише за рішенням слідчого з метою виявлення, попередження чи припинення злочину

Тест 2. Згідно з вимогами Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» оперативно-розшукові заходи, пов'язані з тимчасовим обмеженням прав людини, не можуть проводитись з

метою:

1. розшуку осіб, які ухиляються від відбування кримінального покарання
2. розшуку осіб, які безвісти зникли
3. запобігання злочинам середньої тяжкості, їх виявлення та припинення
4. захисту життя, здоров'я, житла і майна осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві

Тест 3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» спостереження за особою, річчю або місцем, аудіо-, відеоконтроль місця не може проводитися:

1. з метою забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів
2. з метою забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві, членів їх сімей та близьких родичів цих осіб
3. з метою отримання розвідувальної інформації в інтересах безпеки суспільства і держави
4. з метою отримання відомостей, які вказують на вчинення діяння, передбаченого Кодексом України про адміністративні правопорушення

Тест 4. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» ведення оперативно-розшукових справ щодо невстановлених осіб, які готують вчинення злочину, здійснюється:

1. лише до їх встановлення
2. до їх встановлення, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності
3. лише до їх розшуку
4. лише на строк, визначений ухвалою слідчого судді

Тест 5. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» щодо осіб, які переховуються від органів досудового розслідування, ведення оперативно-розшукових справ здійснюється:

1. до їх розшуку, але не більше двох місяців
2. до їх розшуку, але не більше трьох місяців
3. до їх розшуку, але не більше чотирьох місяців
4. до їх розшуку, але не більше строків давності притягнення до кримінальної відповідальності чи строків давності виконання обвинувального вироку

Тест 6. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» діяльність» щодо осіб, стосовно яких є дані про участь у підготовці до вчинення злочину, ведення оперативно-розшукової справи (без можливого продовження) здійснюється до встановлення та фіксації фактичних даних про протиправні діяння, відповідальність за які передбачена у Кримінальному кодексі України, але не більше:

1. трьох місяців

2. двох місяців
3. шести місяців
4. чотирьох місяців

Тест 7. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» строк ведення оперативно-розшукової справи може бути продовжений:

1. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці тяжкого чи особливо тяжкого злочину

2. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці злочину невеликої чи середньої тяжкості

3. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці кримінального проступку

4. за наявності даних, отриманих у ході ведення оперативно-розшукової справи, про участь особи у підготовці адміністративного правопорушення

Тест 8. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не наділений повноваженнями щодо продовження строку ведення оперативно-розшукової справи:

1. Голова Національної поліції України
2. Голова Служби безпеки України
3. Директор Національного антикорупційного бюро України
4. Голова Державної служби фінансового моніторингу України

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №7. С.351-355.

3. Біляєв В.О. Стратегія і тактика протидії злочинності засобами ОРД: монографія / В.О. Біляєв. – Дніпропетровськ, 2013. – 316 с

4. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

5. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

6. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н.

Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманітарно-образоват. ініціатив, 2003. – 256 с.

7. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

8. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

9. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

10. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

11. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до самост. роботи для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019. – 37 с.

12. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми "Кримінальна юстиція" (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.

13. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до семінар. занять для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.

14. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

15. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

16. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
17. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.
18. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.
19. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
20. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.
21. Fox, Richard H. and Carl L. Cunningham. Crime Scene Search and Physical Evidence Handbook. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 1973.
22. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.6 Тема 6. Порядок проведення оперативно-розшукової діяльності.

1. Порядок отримання дозволу слідчого судді на здійснення заходів, які тимчасово обмежують права людини, та використання отриманої інформації.
2. Структура та зміст клопотання оперативного підрозділу до слідчого судді на отримання дозволу для проведення ОРЗ, які тимчасово обмежують права людини.
3. Дотримання режиму секретності під час проведення оперативно-розшукових заходів.

Практичні ситуації

1. До підрозділу кримінальної поліції зателефонувала громадянка С., яка повідомила, що на її домашній телефон регулярно телефонує колишній працівник її фірми Р. і вимагає 15 тисяч гривень в якості «компенсації» за своє звільнення з комерційної структури. У разі, якщо йому не виплатять необхідні гроші, він загрожує С. фізичною розправою.

Оперуповноважений кримінальної поліції Соркін прийняв рішення щодо прослуховування розмов по телефону гр-ки С.

Завдання

1. Чи правомірне рішення оперативного працівника? Обґрунтуйте нормами відповідного нормативного правового акта.
2. Які дії повинен здійснити Соркін та які документи оформити, щоб його дії були законними?
3. Дайте коротку характеристику даному оперативно-розшуковій заходу.
4. За умовами ситуації підготуйте проект документа для проведення оперативно-розшукового заходу.

2. До начальника Чернігівського відділу ГУНП у Чернігівській області звернувся громадянин Ковальов із заявою про те, що йому стало відомо про прослуховування його телефонних переговорів, і зажадав відповідно до вимог чинного законодавства надати йому відомості щодо проведених стосовно нього заходів та про отриману інформацію.

Стосовно Ковальова дійсно проводилися оперативно-розшукові заходи, так як він підозрюється в кримінальних зв'язках з лідером одного із злочинних угруповань.

Завдання

1. Визначіть чи законне звернення Ковальова?
2. Чи може бути надана Ковальову інформація відповідно до його заяви?
3. Розкрийте порядок розгляду звернень громадян до правоохоронних органів.
4. За умовами ситуації підготуйте проект відповіді заявнику.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Берднік І.В., Головка М.Б. Особливості нормативної регламентації застосування окремих оперативно-розшукових заходів за законодавством України та деяких зарубіжних країн. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. №7. С.351-355.
3. Біляєв В.О. Стратегія і тактика протидії злочинності засобами ОРД: монографія / В.О. Біляєв. – Дніпропетровськ, 2013. – 316 с
4. Головка М. Б., Пророченко В.В. Особливості співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. Юридичний науковий електронний журнал. №5, 2019 - С. 290-293.
5. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
6. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

7. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

8. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до самот. роботи для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019. – 37 с.

9. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми "Кримінальна юстиція" (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.

10. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до семінар. занять для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.

2.7 Тема 7. Оперативні підрозділи

1. Поняття, види і загальні риси оперативних підрозділів.
2. Оперативні підрозділи кримінальної та спеціальної поліції Національної поліції України.
3. Оперативні, оперативно-технічні підрозділи, підрозділи внутрішнього контролю, забезпечення особистої безпеки Державного бюро розслідувань України.
4. Контррозвідка, військова контррозвідка, підрозділи захисту національної державності, спеціальні підрозділи по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю, оперативно-технічні, внутрішньої безпеки, оперативного документування, боротьби з тероризмом і захисту учасників кримінального судочинства та працівників правоохоронних органів Служби безпеки України.
5. Агентурна розвідка, оперативно-технічні підрозділи, власної безпеки Служби зовнішньої розвідки України.

Теми есе (рефератів)

1. Оперативні підрозділи Державної прикордонної служби України (агентура розвідка, оперативно-технічні, власної безпеки), оперативно-розшукові підрозділи, підрозділи з охорони державного кордону органів

охорони державного кордону та Морської охорони, забезпечення внутрішньої безпеки, забезпечення власної безпеки, оперативного документування та оперативно-технічні).

2. Підрозділи оперативного забезпечення охорони виключно з метою забезпечення безпеки осіб та об'єктів, щодо яких здійснюється державна охорона управління державної охорони України.

3. Оперативні підрозділи Державної фіскальної служби України та підрозділи, які ведуть боротьбу з контрабандою.

Практичні ситуації

1. Колишній працівник поліції Іванов, який працює на ринку «Нива», повідомив співробітнику кримінальної поліції про те, що два дні тому до нього підійшов невідомий громадянин з пропозицією купити у нього за низькою ціною 30 гр. героїну. Іванов призначив час для покупки «товару».

Завдання

1. Який оперативно-розшуковий захід слід провести для викриття торговця наркотиками? Дайте коротку характеристику даному оперативно-розшуковому заходу.

2. Які дії повинен здійснити оперативний співробітник і які оформити документи для здійснення даного оперативно-розшукового заходу?

3. Наведіть перелік дій оперативного працівника після проведення цього оперативно-розшукового заходу.

2. До оперуповноваженого поліції Смирнова звернувся співробітник патрульної поліції Орлов з проханням організувати спостереження за його дружиною, яку він підозрює в подружній зраді. Смирнов дав завдання співробітникам відповідного підрозділу поліції здійснювати протягом тижня приховане спостереження за дружиною Орлова.

Завдання

1. Оцініть законність дій оперуповноваженого Смирнова і обґрунтуйте свій висновок.

2. Дайте коротку характеристику даному оперативно-розшуковій заходу.

3. Розкрийте підстави та порядок проведення цього оперативно-розшукового заходу.

4. Назвіть службових осіб, уповноважених на здійснення контролю за проведенням оперативно-розшукових заходів.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Біляєв В.О. Стратегія і тактика протидії злочинності засобами ОРД: монографія / В.О. Біляєв. – Дніпропетровськ, 2013. – 316 с
3. Головка М. Б., Пророченко В.В. Особливості співвідношення оперативно-розшукових заходів та негласних слідчих (розшукових) дій. Юридичний науковий електронний журнал. №5, 2019 - С. 290-293.
4. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
8. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
12. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.
13. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

2.8. Тема 8. Обов'язки оперативних підрозділів

1. Виконання письмових доручень слідчого, вказівок прокурора та ухвал слідчого судді суду і запитів повноважних державних органів, установ та організацій про проведення оперативно-розшукових заходів.

2. Виконання у межах своєї компетенції запитів правоохоронних органів інших держав або міжнародних правоохоронних організацій відповідно до законодавства України, міжнародних договорів України, установчих актів та правил міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна.

3. Інформування відповідних державних органів про відомі їм факти та дані, що свідчать про загрозу безпеці суспільства і держави, а також про порушення законодавства, пов'язані з службовою діяльністю посадових осіб.

4. Здійснення взаємодії між собою та іншими правоохоронними органами, в тому числі відповідними органами іноземних держав та міжнародних антитерористичних організацій, з метою швидкого і повного попередження, виявлення та припинення кримінальних правопорушень.

Практичні ситуації.

1. До суду звернувся громадянин Н. зі скаргою про те, що працівниками Чернігівського відділу поліції порушено його право на тайну телефонних та інших переговорів. Суддя, який розглядав скаргу, поставив вимогу керівництву вказаного відділу представити оперативно-службові документи, що підтверджують законність обмеження конституційного права громадянина.

Завдання

1. Чи вправі суддя витребувати оперативно-службові документи? Обґрунтуйте нормами нормативного акта.

2. Дайте коротку характеристику оперативно-розшуковим заходам, що проводились стосовно Н.

2. Під час проведення оперативно-розшукових заходів оперуповноважений кримінальної поліції Смирнов встановив прізвище та ім'я особи, яка вчинила злочин. За отриманими даними вона працює в ТОВ «Смайл». Смирнов звернувся з письмовим запитом до ТОВ з проханням надати відомості про всіх співробітників, що працюють у товаристві. Генеральний директор ТОВ «Смайл» відмовив в наданні інформації, пославшись на комерційну таємницю.

Завдання

1. Чи правомірна відмова директора ТОВ «Смайл»? Обґрунтуйте відповідь.

2. Визначить заходи, за допомогою яких можливо отримати необхідну інформацію у ТОВ «Смайл», та порядок їх організації і проведення.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Біляєв В.О. Стратегія і тактика протидії злочинності засобами ОРД: монографія / В.О. Біляєв. – Дніпропетровськ, 2013. – 316 с

3. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно- розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

4. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

8. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.

13. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального

процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

2.9 Тема 9. Права оперативних підрозділів

1. Загальна характеристика прав оперативних підрозділів.
2. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
3. Характеристика окремих оперативно-розшукових заходів.
4. Опитування осіб за їх згодою, отримання добровільної допомоги. Контрольована поставка та контрольована і оперативна закупка товарів, предметів та речовин.
5. Ознайомлення з документами та даними, що характеризують діяльність підприємств, установ та організацій.
6. Витребовування документів та даних, що характеризують діяльність підприємств, установ, організацій, а також спосіб життя окремих осіб, підозрюваних у підготовці або вчиненні кримінального правопорушення.
7. Проведення операцій із захоплення осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, припинення кримінальних правопорушень, розвідувально-підривної діяльності спецслужб іноземних держав, організацій та окремих осіб.
8. Відвідування жилих та інших приміщень за згодою їх власників або мешканців для з'ясування обставин злочину, що готується.

Теми есе (рефератів)

1. Збирання відомостей про протиправну діяльність осіб, щодо яких провадиться перевірка. Негласне виявлення та фіксація слідів тяжкого або особливо тяжкого злочину, документів та інших предметів, що можуть бути доказами підготовки або вчинення такого злочину, у тому числі шляхом проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи.
2. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.
3. Здійснення аудіо-, відеоконтролю особи, зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж.
4. Накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляд та виїмки.

5. Здійснення спостереження за особою, річчю або місцем, а також аудіо-, відеоконтролю місця. Здійснення установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.
6. Використання конфіденційного співробітництва.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Біляєв В.О. Стратегія і тактика протидії злочинності засобами ОРД: монографія / В.О. Біляєв. – Дніпропетровськ, 2013. – 316 с
3. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно- розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
4. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
8. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
12. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.

2.10. Тема 10. Гарантії правового та соціального захисту працівників оперативних підрозділів

1. Фінансове та матеріальне забезпечення діяльності оперативних працівників.
2. Спеціальні заходи щодо забезпечення захисту працівників оперативних підрозділів та їх близьких родичів.
3. Правові підстави звільнення оперативного працівника від кримінальної відповідальності.

Практичні ситуації

1. У 2011 році Ю. обіймав посаду начальника слідчого відділу ДПА у К-ій області, відповідно до якої був наділений процесуальними повноваженнями на проведення досудового слідства (ст. 114-1 КПК України 1960 року). У вказаному слідчому підрозділі перебувала у провадженні кримінальна справа стосовно П.В.В., близький родич якого П.О.В. був зацікавлений у зменшенні обсягу обвинувачення П.В.В., лояльному провадженні щодо нього досудового слідства і вживав для цього відповідні заходи.

У грудні 2011 року під час проведення оперативно-розшукових заходів у Ю. були виявлені гроші, які йому передав П.О.В., як плату за вчинення в його інтересах дій із використанням свого службового становища. На вилучених купюрах, одязі та руках Ю. під час освідування були виявлені сліди люмінесцентної речовини.

Завдання

1. За наведеною фабулою наведіть перелік оперативно-розшукових заходів, які були проведені стосовно Ю.
2. Розкрийте порядок фіксації результатів проведення оперативно-розшукових заходів.
3. Наведіть перелік дій оперативного працівника після виявлення грошей у Ю.

2. З метою перевірки законності порушення прав і свобод людини під час проведення оперативно-розшукової діяльності підрозділом кримінальної поліції до м.Чернігова прибув прокурор Офісу Генерального прокурора, надав начальнику Чернігівського відділу ГУНП України в Чернігівській області відповідний припис за підписом Генерального прокурора та поставив вимогу пред'явити йому для перевірки усі оперативно-розшукові справи, заведені у 2018 році. Після ознайомлення з приписом начальник Чернігівського відділу ГУНП України в Чернігівській області у наданні ОРС відмовив.

Завдання

1. Чи правомірно прокурору відмовили у ознайомленні з матеріалами ОРС?
2. Який порядок та підстави проведення прокурором перевірки дотримання законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності?
3. Які вимоги повинні бути дотримані при допуску прокурора до такої перевірки?
4. Наведіть перелік документів, що повинні надаватись прокурором для здійснення перевірки дотримання законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності?

Рекомендована література

1. Албул С.В. Теоретично-прикладні засади протидії підрозділами карного розшуку злочинам проти власності у районі проведення антитерористичної операції : монографія / С.В. Албул, О.Ю. Анциферов, М.В. Стащак та ін.; за заг. наук. ред. С.М. Гуса-рова. – Харків : Вид-во ХНУВС, 2015. – 292 с.
2. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.
3. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
4. Василичук В.І. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні / В.І. Василичук, О.В. Грибовський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1 (34). – Частина 2. – К.: НАВС, 2015. – С. 3-14.
5. Водько Н.П. Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине (оперативно-разыскной аспект): монография / Н.П. Водько. – Одесса: Феникс, 2015. – 572 с.
6. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
7. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
8. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-разыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

10. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
11. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
13. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до самост. роботи для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ННІ права і соціальних технологій ЧНТУ, 2019. – 37 с.
14. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до написання контр. роботи для здобувачів вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми "Кримінальна юстиція" (Суд. Прокуратура. Адвокатура)», «Правове забезпечення підприємницької діяльності» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2020. – 24 с.
15. Правові засади оперативно-розшукової діяльності : метод. вказівки до семінар. занять для підгот. здобувачів вищ. освіти освіт. ступеня «бакалавр» ден. та заоч. форми навчання за спец. 081 «Право» освіт.-проф. програми «Кримінальна юстиція (Суд. Прокуратура. Адвокатура)» / уклад. М. Б. Головка. – Чернігів : ЧНТУ, 2019. – 48 с.
16. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
17. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
18. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
19. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

20. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

2.11 Тема 11. Соціальний і правовий захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності

1. Захист особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

2. Забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві.

Практичні ситуації

Окремим елементом самостійної підготовки є вирішення конкретних ситуацій. Особливо слід звернути увагу на, по-перше, необхідність обґрунтування рішення, яке приймається під час відповіді, по-друге, обов'язкове здійснення посилань на положення чинного законодавства з питань оперативно-розшукової діяльності, матеріали правозастовчої практики.

1. При виїзді оперативного працівника кримінальної поліції до місця події за фактом вчинення грабежу потерпіла повідомила, що може впізнати злочинця за зовнішністю.

Завдання

1. Який оперативно-розшуковий захід необхідно провести для виявлення і встановлення підозрюваного?

2. Надайте характеристику даному оперативно-розшуковому заходу.

2. У відділення по боротьбі з економічними злочинами від покупця Н. надійшла інформація, що в магазині «Кристал» регулярно реалізується горілка «Українська» в пляшках ємністю 0,5 л. За зовнішніми ознаками горілка є фальсифікатом.

Завдання

1. Які оперативно-розшукові заходи необхідно провести? Надайте їх стислу характеристику.

2. Куди можливо направити на дослідження отримані зразки?

Рекомендована література

1. Албул С.В. Теоретично-прикладні засади протидії підрозділами карного розшуку злочинам проти власності у районі проведення антитерористичної операції : монографія / С.В. Албул, О.Ю. Анциферов,

М.В. Стащак та ін.; за заг. наук. ред. С.М. Гуса-рова. – Харків : Вид-во ХНУВС, 2015. – 292 с.

2. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.

3. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

4. Василичук В.І. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні / В.І. Василичук, О.В. Грибовський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1 (34). – Частина 2. – К.: НАВС, 2015. – С. 3-14.

5. Водько Н.П. Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине (оперативно-разыскной аспект): монография / Н.П. Водько. – Одесса: Феникс, 2015. – 572 с.

6. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

7. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

8. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-разыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

10. Основы оперативно-разыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

11. Теория оперативно-разыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-разыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

13. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства

фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

15. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

16. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

2.12 Тема 12. Порядок проведення оперативно-розшукових заходів.

1. Поняття оперативно-розшукового заходу та його правовий зміст.
2. Класифікація оперативно-розшукових заходів.
3. Опитування та його види.
4. Оперативна і контрольована закупки, їх види, оформлення результатів та можливість їх використання в якості доказів.
5. Контрольована поставка. Звичайна та підмінна контрольовані поставки.
6. Проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи, а також оперативне обстеження інших приміщень, споруджень, ділянок місцевості та транспортних засобів.
7. Виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації (оперативне проникнення).
8. Зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж.
9. Збір зразків, необхідних для порівняльного дослідження.
10. Характеристика та підстави проведення оперативного експерименту під час здійснення ОРД.
11. Сприяння громадян оперативним підрозділам.

Теми есе (рефератів)

1. Характеристика опитування як оперативно-розшукового заходу та його відмінність від допиту.
2. Наведення довідок як оперативно-розшуковий захід, спрямований на одержання інформації про фізичних або юридичних осіб, факти й обставини, що мають значення для вирішення завдань оперативно-розшукової діяльності.

3. Оперативний експеримент та його відмінність від провокації злочину.

Тестові завдання

Тест 1. Строк ведення оперативно-розшукової справи може бути продовжений Директором Національного антикорупційного бюро України за наявності підстав, визначених у Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність», до:

1. 18 місяців
2. 24 місяців
3. 36 місяців
4. 48 місяців

Тест 2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи починається:

1. після направлення прокурору повідомлення про заведення оперативно-розшукової справи
2. з дня затвердження начальником відповідного органу або його заступником постанови про заведення оперативно-розшукової справи
3. з дня початку оперативно-розшукових заходів у справі
4. з дня погодження прокурором постанови про заведення оперативно-розшукової справи

Тест 3. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи закінчується:

1. в день завершення оперативно-розшукових заходів
2. в день повідомлення слідчого про закриття оперативно-розшукової справи
3. в день затвердження постанови про закриття оперативно-розшукової справи
4. в день повідомлення прокурора про закриття оперативно-розшукової справи

Тест 4. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи може припинитися:

1. лише якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України
2. лише у разі відсутності можливості проводити оперативно-розшукову діяльність щодо особи, стосовно якої заведено оперативно-розшукову справу
3. лише у разі оголошення у міжнародний розшук особи, щодо якої

заведено оперативно-розшукову справу

4. якщо особа, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу, тимчасово вибула за межі України і можливість проводити щодо неї оперативно-розшукову діяльність відсутня

Тест 5. Про припинення та поновлення строку ведення оперативно-розшукової справи відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність»:

1. виноситься мотивована постанова, яка затверджується слідчим суддею

2. складається рапорт, який погоджується з начальником відповідного органу або його заступником

3. виноситься мотивована постанова, яка затверджується начальником відповідного органу або його заступником

4. виноситься мотивована постанова, яка затверджується слідчим

Тест 6. Відповідно до ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

1. набрання законної сили вироком або ухвалою суду

2. невстановлення у передбачені Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» строки даних, що вказують на ознаки злочину в діях особи

3. використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як приводів та підстав для початку досудового розслідування

4. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

1. закриття кримінального провадження слідчим, прокурором або судом

2. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи

3. смерть особи, щодо якої заведено оперативно-розшукову справу

4. зупинення досудового розслідування

Тест 8. Згідно з п. 8 ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення прокурором незаконно заведеної оперативно-розшукової справи остання повинна бути:

1. закрита у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів

2. направлена керівнику оперативного підрозділу вищого рівня для притягнення до відповідальності винних посадових осіб

3. зупинена

4. зупинена у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів

Рекомендована література

1. Албул С.В. Теоретично-прикладні засади протидії підрозділами карного розшуку злочинам проти власності у районі проведення антитерористичної операції : монографія / С.В. Албул, О.Ю. Анциферов, М.В. Стацак та ін.; за заг. наук. ред. С.М. Гуса-рова. – Харків : Вид-во ХНУВС, 2015. – 292 с.
2. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.
3. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
4. Василичук В.І. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні / В.І. Василичук, О.В. Грибовський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1 (34). – Частина 2. – К.: НАВС, 2015. – С. 3-14.
5. Водько Н.П. Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине (оперативно-разыскной аспект): монография / Н.П. Водько. – Одесса: Феникс, 2015. – 572 с.
6. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
7. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
8. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-разыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
10. Основы оперативно-разыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
11. Теория оперативно-разыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-разыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

13. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

14. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

15. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

16. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

18. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

19. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

20. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.13 Тема 13. Використання результатів оперативно-розшукової діяльності

1. Результати оперативно-розшукової діяльності: поняття, характеристика та види.

2. Результати оперативно-розшукової діяльності як підстави для початку досудового розслідування.

3. Використання оперативної інформації для попередження, припинення і розслідування кримінальних правопорушень.

4. Результати оперативно-розшукової діяльності як підстава для забезпечення безпеки працівників суду і правоохоронних органів та учасників кримінального судочинства.

5. Використання отриманої під час ведення ОРС оперативної інформації для взаємного інформування оперативних підрозділів та державних органів.

Теми есе (рефератів)

1. Умови та порядок використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.
2. Особливості легалізації отриманої в результаті проведення оперативно-розшукової діяльності інформації та порядок її розсекречування.
3. Особливості перевірки та оцінки стороною обвинувачення інформації, отриманої при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
4. Способи використання результатів оперативно-розшукової діяльності у кримінальному провадженні.

Тестові завдання

Тест 1. Згідно з Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» до предмета прокурорського нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності не належать:

1. відомості про результати проведених оперативно-розшукових заходів
2. відомості про результати застосування спеціальних оперативно-технічних засобів
3. відомості про результати роботи оперативних підрозділів
4. відомості про осіб, які конфіденційно співробітничать або співробітничали з розвідувальним органом України

Тест 2. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор при здійсненні перевірки додержання вимог законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності не може вимагати:

1. оперативно-розшукові справи
2. розпорядження, інструкції, накази щодо оперативно-розшукової діяльності
3. реєстраційні, облікові, звітні, статистичні документи щодо здійснення оперативно-розшукових заходів
4. відомості про форми, методи і засоби розвідувальної діяльності

Тест 3. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції:

1. доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою отримання інформації про стан оперативно-розшукової діяльності
2. доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою усунення порушень закону
3. доручає керівникам відповідних органів проведення у підвідомчих їм підрозділах перевірок з метою отримання відомостей про результати застосування спеціальних оперативно-технічних засобів
4. прокурор не наділений згідно із Законом України «Про

оперативно-розшукову діяльність» правом надавати доручення керівникам оперативних підрозділів

Тест 4. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції:

1. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках, за погодженням з прокурором вищого рівня, з оперативно-розшуковими матеріалами

2. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках з оперативно-розшуковими матеріалами

3. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, з ознайомленням у необхідних випадках, за згодою керівників оперативних підрозділів, з оперативно-розшуковими матеріалами

4. перевіряє скарги на порушення законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, виключно у випадку використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності як підстав для початку досудового розслідування

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції:

1. скасовує виключно незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи

2. скасовує виключно незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, а також зупинення оперативно-розшукової діяльності

3. скасовує виключно незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, зупинення або поновлення оперативно-розшукової діяльності

4. скасовує незаконні постанови про заведення або закриття оперативно-розшукової справи, зупинення або поновлення оперативно-розшукової діяльності чи про інші рішення, що суперечать закону

Тест 6. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» питання щодо проведення оперативно-розшукових заходів регулюються:

1. виключно положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України

2. згідно з положеннями глави 21 Кримінального процесуального кодексу України з урахуванням особливостей, встановлених Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність»

3. виключно інструкціями керівника оперативного підрозділу

4. виключно вказівками прокурора

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову

діяльність» не є підставою для закриття оперативно-розшукової справи:

1. набрання законної сили вироком або ухвалою суду;
2. спростування у встановленому порядку матеріалів про злочинну діяльність особи
3. виявлення прокурором незаконно заведеної справи у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів;
4. зупинення досудового розслідування

Тест 8. Згідно з п. 8 ч. 1 ст. 9-2 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» у разі виявлення прокурором незаконно заведеної оперативно-розшукової справи остання повинна бути:

1. закрита у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів
2. направлена керівнику оперативного підрозділу вищого рівня для притягнення до відповідальності винних посадових осіб
3. зупинена
4. зупинена у разі виконання по ній оперативно-розшукових заходів

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

13. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

17. Fox, Richard H. and Carl L. Cunningham. Crime Scene Search and Physical Evidence Handbook. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 1973.

18. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.14 Тема 14. Використання оперативно-розшукової діяльності для боротьби з окремими видами кримінальних правопорушень

1. Форми оперативно-розшукового запобігання незаконному збуту наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, що вчинюється організованими групами.

2. Запобігання проникненню заборонених предметів до установи.

3. Сприяння виявленню заборонених предметів всередині установи.

4. Оперативно-розшукова діяльність та боротьба з наркотиками й алкоголем.

Теми есе (рефератів)

1. Контрольована закупка та поставка.
2. Запобігання втечам та розшук осіб, які вчинили втечу.
3. Використання документів прикриття в оперативно-розшуковій діяльності.

Практичні ситуації

Окремим елементом самостійної підготовки є вирішення конкретних ситуацій. Особливо слід звернути увагу на, по-перше, необхідність обґрунтування рішення, яке приймається під час відповіді, по-друге, обов'язкове здійснення посилань на положення чинного законодавства з питань оперативно-розшукової діяльності, матеріали правозастовчої практики.

1. У процесі виконання службових завдань оперативний співробітник військової контррозвідки отримав оперативну інформацію про те, що 20 грудня 2017 року Ф., виконуючи обов'язки начальника штабу військової частини, надав вказівку підлеглим військовослужбовцям строкової служби завантажити зі складу частини до кузова автомобіля Камаз-4310, який належав в/частині, автомобільний двигун, вартістю 62 тис. грн. Після завантаження Ф. наказав водієві оформити транспортні документи без зазначення вантажу та виїхав як старший машини з території частини.

Завдання

1. За наведеною фабулою складіть алгоритм дій оперативного співробітника.
2. Надайте характеристику оперативно-розшуковому заходу - зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж, електронних інформаційних мереж.

2. Громадянина Молдови Л. було призначено військовим спостерігачем від Республіки Молдова при Об'єднаному штабі Загальних Миротворчих Сил. Як представник прес-центру Об'єднаної Контрольної Комісії від Республіки Молдова та позаштатний співробітник газети «Незалежна Молдова» Л. познайомився з українським військовослужбовцем Р. У грудні Л. з метою збирання за завданням спецслужби Республіки Молдова та подальшої передачі іноземній організації відомостей попросив зазначеного військовослужбовця передати йому за грошову винагороду відомості щодо бойових можливостей і застосування розвідувальної авіації

Повітряних Сил ЗС України, а також особливостей функціонування одного з підрозділів спеціального призначення Військово-Морських Сил ЗС України, в тому числі й дані, що містять державну таємницю.

Завдання

1. Розкрийте порядок дій оперативного співробітника військової контррозвідки, який отримав вказану інформацію від негласного позаштатного працівника.

2. Складіть проект постанови про заведення оперативно-розшукової справи відповідно до наведеної ситуації.

Рекомендована література

1. Албул С.В. Теоретично-прикладні засади протидії підрозділами карного розшуку злочинам проти власності у районі проведення антитерористичної операції : монографія / С.В. Албул, О.Ю. Анциферов, М.В. Стащак та ін.; за заг. наук. ред. С.М. Гуса-рова. – Харків : Вид-во ХНУВС, 2015. – 292 с.

2. Антологія сиску: В 14-ти т. / Відп. ред.: Ю.І. Римаренко, В.І. Кумарець. – К.: Знання України, 2005. – Т.1. / Упоряд.: Ю.І. Римаренко, В.М. Чисніков, І.Р. Шинкаренко та ін. – 596 с.

3. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

4. Василичук В.І. Конфіденційне співробітництво в оперативно-розшуковій діяльності та кримінальному провадженні / В.І. Василичук, О.В. Грибовський // Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. – 2015. – № 1 (34). – Частина 2. – К.: НАВС, 2015. – С. 3-14.

5. Водько Н.П. Формирование политики противодействия уголовным правонарушениям в Украине (оперативно-разыскной аспект): монография / Н.П. Водько. – Одесса: Феникс, 2015. – 572 с.

6. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

7. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

8. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-разыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

9. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

10. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
11. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
12. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
13. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
14. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
15. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
16. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.
17. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
18. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

2.15 Тема 15. Гарантії законності в здійсненні оперативно-розшукової діяльності

1. Контроль за оперативно-розшуковою діяльністю.
2. Обмеження строків ведення оперативно-розшукової діяльності та тимчасове обмеження прав і свобод людини і громадянина.
3. Поновлення матеріальних і моральних збитків.
4. Санкціонування окремих оперативно-розшукових заходів.

5. Гарантії законності під час здійснення негласних слідчих (розшукових) дій.
6. Порядок закриття оперативно-розшукової справи.
7. Строки ведення оперативно-розшукових справ, порядок їх продовження.
8. Припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.
9. Внутрішній контроль та прокурорський нагляд за додержанням вимог законодавства під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Організаційно-правові проблеми вдосконалення прокурорського нагляду за дотриманням прав і свобод громадян при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
2. Закриття оперативно-розшукових справ: проблемні питання.
3. Правові наслідки порушення обов'язку щодо недопущення порушень вимог режиму таємності при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

Тестові завдання

Тест 1. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» про закриття оперативно-розшукової справи:

1. складається вмотивована постанова, яка погоджується зі слідчим суддею
2. складається вмотивована постанова, яка погоджується зі слідчим складається вмотивована постанова, яка затверджується посадовою особою, якій згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» надано право затверджувати постанову про заведення відповідної оперативно-розшукової справи
3. складається вмотивована постанова, яка затверджується прокурором, а також посадовою особою, якій згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» надано право затверджувати постанову про заведення оперативно-розшукової справи

Тест 2. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» про закриття оперативно-розшукової справи відповідний прокурор письмово повідомляється:

1. у п'ятиденний строк
2. у триденний строк
3. у семиденний строк
4. протягом десяти діб

Тест 3. Прокурор з моменту одержання повідомлення про закриття оперативно-розшукової справи перевіряє додержання законів

під час проведення оперативно-розшукової діяльності у цій справі:

1. протягом двадцяти діб
2. протягом п'ятнадцяти діб
3. протягом місяця
4. протягом десяти діб

Тест 4. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» після закриття оперативно-розшукової справи її знищення:

1. проводиться протягом одного місяця
2. проводиться протягом трьох місяців
3. проводиться після завершення прокурором перевірки додержання законів під час оперативно-розшукової діяльності у цій справі
4. проводиться після погодження з керівником оперативного підрозділу вищого рівня

Тест 5. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» матеріали оперативно-розшукової діяльності не використовуються:

1. як підстави для початку досудового розслідування
2. для отримання фактичних даних, які можуть бути доказами у кримінальному провадженні
3. для попередження, виявлення, припинення і розслідування злочинів, розвідувально-підривних посягань проти України
4. для опублікування у засобах масової інформації

Тест 6. Відповідно до ч. 4 ст. 11 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» забороняється залучати до виконання оперативно-розшукових завдань (якщо таке співробітництво буде пов'язано з розкриттям конфіденційної інформації професійного характеру):

1. юристів
2. журналістів
3. державних службовців
4. викладачів навчальних закладів

Тест 7. Згідно із Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурори відповідної місцевої прокуратури:

1. здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами правоохоронних органів
2. здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності лише в оперативно-розшукових справах, заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами органів внутрішніх справ
3. здійснюють нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності лише в оперативно-розшукових справах,

заведених піднаглядними їм територіальними оперативними підрозділами у зв'язку з перевіркою інформації про вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів

4. не наділені повноваженнями здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності у будь-яких оперативно-розшукових справах

Тест 8. Відповідно до Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» прокурор у межах своєї компетенції має право:

1. за згодою керівника оперативного підрозділу входити в усі приміщення органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність

2. безперешкодно входити лише в окремі приміщення органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність

3. безперешкодно входити в усі приміщення органів, які проводять оперативно-розшукову діяльність

4. прокурор не наділений таким правом

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

4. Забезпечення прав і свобод громадян під час здійснення оперативно-технічних заходів: науково-практичний посібник / С.В. Албул, М.В. Корнієнко, Р.В. Мукоїда. – Одеса: ОДУВС, 2014. – 104 с.

5. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

6. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

7. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

8. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Сенилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
9. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
10. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
12. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
13. Хавронюк М.І. Конституція України. Коментар основних положень щодо захисту прав і свобод людини та громадянина. – К.: Літера, 2008. – 384 с.
14. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.
15. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.
16. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
17. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.16 Тема 16. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності

1. Правові основи залучення особи до співробітництва з оперативним підрозділом.
2. Негласне співробітництво особи з оперативним підрозділом.
3. Обмеження на залучення до співробітництва окремих категорій громадян.

1. Громадянин України Карпенко відвідав одну із зарубіжних держав як турист. Купуючи там сукню, він виявив, що в нього не вистачило грошей. «Виручив» його російський емігрант Зотов. Вони почали разом відвідувати ресторани, розважальні заклади.

Сфотографувавши непомітно документи Карпенка, Зотов запропонував йому співробітничати з іноземною розвідкою, погрожуючи в разі відмови, що компетентним органам України стануть відомими його негідні вчинки. Той погодився і дав про це підписку. Одержавши завдання на збирання в Україні шпигунських відомостей, Карпенко не став його виконувати. Через деякий час у м.Чернігові до нього з'явився Зотов для одержання відомостей. Карпенко повідомив про нього своєму знайомому співробітнику Управління СБ України в Чернігівській області.

Завдання

1. Розкрийте порядок дій оперативного працівника, якому доручили провести перевірку наданої Карпенком інформації.
2. Складіть план опитування Карпенка.

2. Оперативний уповноважений спеціальної поліції Т. запросив на допит М, яка можливо причетна до викрадення особистих речей гр. К. Коли М. прибула, то Т., став розпитувати її про спосіб життя, знайомих, заняттях і розвагах в останні дні. М. заявила, що перш ніж відповідати на подібні питання, вона хотіла б довідатися, у зв'язку із чим її викликали до поліції та ознайомитись з посвідченням «слідчого». На це Т. відповів, що після відповіді на поставлені питання він роз'яснить причину виклику та надасть своє посвідчення для ознайомлення.

Завдання

1. Чи правомірні дії Т.?
2. Назвіть посадових осіб Національної поліції, уповноважених викликати громадян для допиту?
3. Надайте характеристику опитуванню як оперативно-розшуковому заходу.
4. Розкрийте відмінність опитування від допиту.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.
13. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.
14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.
17. Fox, Richard H. and Carl L. Cunningham. Crime Scene Search and Physical Evidence Handbook. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 1973.
18. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.17 Тема 17. Контроль і прокурорський нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності

1. Органи, які здійснюють контроль за оперативно-розшуковою діяльністю:

- А) Національна поліція;
- Б) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну податкову і митну політику;
- В) Служба безпеки України,
- Г) Державне бюро розслідувань,
- Д) Служба зовнішньої розвідки України,
- Е) спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у справах охорони державного кордону,
- Є) Управління державної охорони України,
- Ж) центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері виконання кримінальних покарань та пробації,
- З) розвідувальний орган Міністерства оборони України,
- К) Національне антикорупційне бюро України.

Теми рефератів (есе)

1. Органи прокуратури, уповноважені здійснювати нагляд за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.
2. Повноваження органів прокуратури щодо здійснення нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.
9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К.: ВД «Дакор», 2015. – 440 с.
11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.
12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.
13. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.
14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.
15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.
16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.
17. Fox, Richard H. and Carl L. Cunningham. Crime Scene Search and Physical Evidence Handbook. Washington, D.C.: U.S. Department of Justice, National Institute of Justice, 1973.

18. Kirk, P.L. Crime Investigation, 2nd Edition. New York: John Wiley & Sons, 1974.

2.18 Тема 18. Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності

1. Загальна характеристика психологічного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.
2. Поведінка оперативних працівників в повсякденній службовій діяльності.
3. Психологічне забезпечення оперативно-розшукової діяльності в особливих умовах.
4. Психологічне забезпечення застосування зброї оперативним працівником.

Теми рефератів (есе)

1. Психологічна поведінка оперативного працівника при веденні переговорів зі злочинцями.
2. Особливості оперативно-розшукової діяльності в СІЗО.
3. Особливості оперативно-розшукової діяльності у виховних колоніях.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Groshewiy Yu. M. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Groshewiy, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Groshewiy Yu. M. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Groshewiy, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В.

Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

13. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.19 Тема 19. Особливості інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності

1. Загальна характеристика оперативно-розшукової інформації.
2. Джерела інформації в оперативно-розшуковій діяльності.
3. Державна система урядового зв'язку, Національна система конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних

інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

4. Використання оперативної інформації.

Теми рефератів (есе)

1. Інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні).

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

13. Crime Scene and Evidence Collection Handbook. Washington, D.C.: Bureau of Alcohol, Tobacco and Firearms, 1999.

14. DeForest, P.R., R.E. Gaensslen, and H.C. Lee. Forensic Science: An Introduction to Criminalistics. New York: McGraw-Hill, Inc., 1983.

15. FBI Handbook of Forensic Science, Collection, Identification and Shipping Index (with modifications). Washington, D.C.: Federal Bureau of Investigation, 1992.

16. Fisher, B.A.J. Techniques of Crime Scene Investigation, 5th Edition. Boca Raton, Florida: CRC Press Inc., 1993.

2.20 Тема 20. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності окремих правоохоронних органів

1. Громадськість як складова сил оперативно-розшукової діяльності.

2. Інформаційне забезпечення оперативно-розшукової діяльності підрозділів Національної поліції у боротьбі з викраданням вантажів на залізницях.

3. Методичний підхід до побудови системи інформаційно-аналітичного забезпечення оперативно-розшукової діяльності оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України.

4. Проблемні питання комплексного вдосконалення інформаційних баз даних, які використовуються в діяльності Національної поліції України.

5. Виявлення шкідливого програмного забезпечення як засіб попередження несанкціонованого втручання в роботу інформаційної системи.

Теми (рефератів)

1. Здобуття відомостей з електронних інформаційних систем як засіб отримання доказів під час досудового розслідування злочинів у сфері державних закупівель.

2. Розвідувальна інформація в оперативно-розшуковій діяльності Національної поліції України.

3. Новітні технології в діяльності Національної поліції.

4. Департамент Інформаційної підтримки та координації поліції «102» в системі інформаційного забезпечення оперативно-розшукової діяльності.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсєєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

9. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: спільний наказ Генеральної прокуратури України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16 листопада 2012 року № 114/1042/516/1199/936/1687/5 // Офіційний веб-сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

10. Тагієв С.Р. Негласні слідчі (розшукові) дії у кримінальному судочинстві України : монографія / С.Р. Тагієв. – К. : ВД «Дакор», 2015. – 440 с.

11. Уваров В. Зняття інформації з технічних каналів зв'язку / В. Уваров // Вісник прокуратури. – 2012. – № 4. – С. 122–126.

12. Шилін М. Оперативно-розшукова діяльність та негласні слідчі дії: проблеми правового регулювання у світлі нового кримінального процесуального кодексу України / М. Шилін // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2013. – № 1. – С. 59–64.

2.21 Тема 21. Роль інформаційної безпеки в оперативно-розшуковій діяльності

1. Спільний збір та поширення безпеково-важливої інформації та комунікація між різними структурними підрозділами.

2. Заходи щодо режиму секретності та захисту інформації.

3. Комунікація із засудженими як невід'ємна частина динамічної безпеки та оперативно-розшукової діяльності.

4. Особливості співпраці у сфері оперативно-розшукової діяльності з органами Національної поліції та іншими правоохоронними органами.

Теми (рефератів)

1. Особливості організаційних форм взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами Національної поліції.

2. Взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції України при розслідуванні злочинів проти громадського порядку.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманітарно-образоват. ініціатив, 2003. – 256 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

2.22 Тема 22. Нормативно-правові засади проведення контррозвідувальної діяльності.

1. Поняття контррозвідувальної діяльності.
2. Право на здійснення контррозвідувальної діяльності.
3. Мета і завдання контррозвідувальної діяльності.

Теми (рефератів)

1. Принципи контррозвідувальної діяльності.
2. Функції і повноваження органів, підрозділів та співробітників Служби безпеки України, що здійснюють контррозвідувальну діяльність.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

2.23 Тема 23. Підстави та порядок проведення контррозвідувальної діяльності.

1. Підстави проведення КРД.
2. Порядок заведення контррозвідувальної справи.
3. Підстави та порядок закриття контррозвідувальної справи.
4. Гарантії дотримання законності під час здійснення контррозвідувальної діяльності.

Теми есе (рефератів)

1. Співвідношення контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності.
2. Захист відомостей про контррозвідувальну діяльність.
3. Контроль за контррозвідувальною діяльністю, нагляд за дотриманням законності органами та підрозділами, що її здійснюють.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

2.24 Тема 24. Основні принципи оперативно-розшукової діяльності запобігання кримінальним правопорушенням

1. Методологічні підходи дослідження принципів оперативно-розшукового запобігання злочинам.
2. Актуальні питання використання поліграфа під час оперативно-розшукової протидії злочинам.
3. Стан та сучасні напрями державної політики щодо протидії корупції в Україні.
4. Питання взаємодії митниць ДФС і оперативних підрозділів Національної поліції щодо протидії злочинності у сфері економіки.

Теми есе (рефератів)

1. Сучасні проблеми оперативно-розшукової протидії злочинам, пов'язаним із незаконним обігом зброї, боєприпасів та вибухових речовин.
2. Можливості слідчо-оперативних груп у подоланні протидії розслідуванню.
3. Протидія злочинам, пов'язаним із заволодінням коштами шляхом втручання в роботу банкоматів: організаційні та технічні моменти.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.
2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.
3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.
4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.
5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джужа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джужи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.
6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.
7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.
8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М.: Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

2.25 Тема 25. Міжнародний досвід протидії кримінальним правопорушенням у діяльності оперативних підрозділів.

1. Міжнародний досвід протидії експлуатації дітей у мережі Інтернет та його використання у діяльності оперативних та слідчих підрозділів Національної поліції.

2. Міжнародна взаємодія оперативних підрозділів Національної поліції України з використанням інформаційних технологій у сфері протидії торгівлі людьми.

3. Негласні джерела у діяльності органів поліції зарубіжних країн.

4. Аналіз рішень Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування.

Теми есе (рефератів)

1. Актуальні проблеми інституційно-правового забезпечення транскордонної співпраці підрозділів кримінальної поліції у протидії торгівлі людьми.

2. Використання індикаторів SOCTA у боротьбі із злочинними організаціями.

3. Деякі аспекти розвідки з відкритих джерел інформації (OSINT).

4. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.

Рекомендована література

1. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : моногр. / О. М. Бандурка. – Х.: Золота миля, 2012. – 620 с.

2. Грошевий Ю. М. Судовий контроль у сфері оперативно-розшукової діяльності / Ю. М. Грошевий, С. В. Єськов. – Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. – 128 с.

3. Грошевий Ю. М. Кримінально-процесуальне доказування та оперативно-розшукова діяльність / Ю. М. Грошевий, С. Б. Фомін. – Х.: Право, 2009. – 100 с.

4. Зеленецкий В. С. Ведомственный контроль и прокурорский надзор за законностью оперативно-розыскной деятельности / В. С. Зеленецкий, И. Н. Козьяков. – Х.: Восточно-регион. центр гуманитарно-образоват. инициатив, 2003. – 256 с.

5. Оперативно-розшукова діяльність: навч. посіб. / Є. М. Моїсеєв, О. М. Джу́жа, Д. Й. Никифорчук та ін.; за ред. О. М. Джу́жи. – К.: Прав. єдність, 2009. – 310 с.

6. Основы оперативно-розыскной деятельности в Украине (понятие, принципы, правовое обеспечение): часть первая: [учеб. пособие] / Э. А. Дидоренко, Б. И. Бараненко, В. А. Глазков и др.; под ред. Э. В. Виленской; МВД Украины, Луган. акад. внутр. дел им. 10-летия Независимости Украины. – Луганск: РИО ЛАВД, 2006. – 245 с.

7. Теория оперативно-розыскной деятельности: учеб. / под ред. К. К. Горяинова, В. С. Овчинского, Г. К. Синилова. – М.: ИНФРА-М, 2006. – 832 с.

8. Шумилов А. Ю. Курс основ оперативно-розыскной деятельности: учеб. для вузов / А. Ю. Шумилов. – 3-е изд., доп. и перераб. – М. : Изд. дом Шумиловой И. И., 2008. – 391 с.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та завдання оперативно-розшукової діяльності.
2. Історія оперативно-розшукової діяльності.
3. Предмет оперативно-розшукової діяльності.
4. Принципи оперативно-розшукової діяльності.
5. Правова основа оперативно-розшукової діяльності.
6. Правовідносини в оперативно-розшуковій діяльності.
7. Підрозділи, які її здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
8. Обов'язки підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
9. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.
10. Гарантії законності під час здійснення ОРД.
11. Загальна характеристика Закону «Про оперативно-розшукову діяльність».
12. Загальні принципи оперативно-розшукової діяльності.
13. Спеціальні (галузеві) принципи оперативно-розшукової діяльності.
14. Закон України «Про національну поліцію». Завдання та функції оперативних підрозділів національної поліції.
15. Закон України «Про Службу безпеки України». Основні завдання оперативних підрозділів Служби безпеки України.
16. Завдання та функції оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України.
17. Гласні розшукові заходи оперативно-розшукової діяльності.
18. Негласні розшукові заходи оперативно-розшукової діяльності.
19. Розвідувальні заходи та їх мета.
20. Контррозвідувальні заходи та їх мета.
21. Оперативно-розшукові заходи та їх мета.
22. Завдання та функції оперативних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України.
23. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Мета та завдання боротьби з організованою злочинністю.
24. Мета та завдання оперативних підрозділів Управління державної охорони України відповідно до законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про Державну охорону органів державної влади України та посадових осіб».
25. Завдання та функції оперативних підрозділів Державної

кримінально-виконавчої служби України відповідно до законів України «Про оперативно-розшукову діяльність» та «Про Державну кримінально-виконавчу службу України».

26. Завдання та функції оперативних підрозділів Національного антикорупційного бюро України.

27. Завдання та функції оперативних підрозділів Державного бюро розслідувань.

28. Оперативні засоби ОРД.

29. Оперативно-технічні засоби ОРД.

30. Суб'єкти ОРД, які здійснюють оперативно-розшукові, розвідувальні та контролзувальні заходи.

31. Оперативно-розшукові заходи та їх відмінність від негласних слідчих (розшукових) дій.

32. Міжнародне співробітництво у сфері оперативно-розшукової діяльності.

33. Розвідувальні підрозділи Міністерства оборони України, їх функції та завдання.

34. Оперативні підрозділи органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового і митного законодавства, мета та завдання їх діяльності.

35. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

36. Законодавче визначення підстав для здійснення оперативно-розшукової діяльності.

37. Суб'єкти оперативно-розшукової діяльності, їх обов'язки та права.

38. Взаємодія оперативних підрозділів між собою та іншими правоохоронними органами.

39. Права підрозділів, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

40. Проникнення в злочинну групу як право суб'єкта оперативно-розшукової діяльності.

41. Отримання інформації з каналів зв'язку як право суб'єкта оперативно-розшукової діяльності.

42. Встановлення конфіденційного співробітництва з особами як право суб'єкта оперативно-розшукової діяльності.

43. Використання матеріалів оперативно-розшукової діяльності.

44. Сприяння здійсненню оперативно-розшукової діяльності.

45. Соціальний та правовий захист працівників оперативних підрозділів.

46. Заходи забезпечення безпеки працівників, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність.

47. Соціальний та правовий захист особи, яка залучається до оперативно-розшукової діяльності.

48. Нагляд за дотриманням законності при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
49. Строки ведення оперативно-розшукових справ.
50. Підстави, порядок та мета застосування окремих обмежень прав і свобод людини та юридичних осіб під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
51. Мета, підстави та порядок спостереження за особою, річчю або місцем при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
52. Мета, підстави та порядок аудіо-, відеоконтролю місця при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
53. Підстави та порядок накладення арешту на кореспонденцію, здійснення її огляду та виїмки при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
54. Підстави та порядок установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу при проведенні оперативно-розшукової діяльності.
55. Підстави та порядок створення та використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) або несправжніх (імітаційних) засобів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.
56. Підстави для проведення профілактичної роботи оперативними підрозділами.
57. Характеристика технічних засобів, психотропних, хімічних та інших речовин, які забороняється використовувати під час оперативно-розшукової діяльності для одержання інформації.
58. Порядок обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.
59. Порядок та підстави припинення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.
60. Повноваження працівників оперативних підрозділів щодо припинення та поновлення обчислення строку ведення оперативно-розшукової справи.
61. Порядок та підстави закриття оперативно-розшукової справи.
62. Принципи взаємодії оперативних підрозділів у боротьбі зі злочинністю.
63. Підстави та порядок взаємодії оперативних підрозділів зі слідчими у кримінальному провадженні.
64. Форми контролю за оперативно-розшуковою діяльністю.
65. Категорії професій, яким забороняється залучення до виконання завдань ОРД (у зв'язку зі специфікою їх професійної діяльності).
66. Відповідальність працівника оперативного підрозділу за порушення вимог законодавства під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.
67. Соціальний та правовий захист представників громадськості, які залучаються до виконання оперативно-розшукових завдань.

68. Форми та умови відповідальності за порушення оперативно-розшукової діяльності працівниками оперативних підрозділів.

69. Компетенція контролюючих органів щодо нагляду за додержанням заходів в оперативно-розшуковій діяльності.

70. Оперативно-розшукова діяльність як державно-правова форма боротьби зі злочинністю в сучасних умовах.

71. Конституційні засади діяльності прокуратури по нагляду за додержанням законів при проведенні оперативно-розшукової діяльності.

72. Форми співробітництва особи, яка залучається до виконання завдань оперативно-розшукової діяльності.

73. Допуск та доступ працівників оперативних підрозділів до державної таємниці у відповідності до положень Закону України «Про державну таємницю».

74. Підстави та порядок використання працівниками оперативних підрозділів матеріальних носіїв секретної інформації у відповідності до положень Закону України «Про державну таємницю».

75. Повноваження прокурора по нагляду за додержанням законів під час проведення оперативно-розшукової діяльності.

76. Підстави та порядок застосовування засобів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї під час здійснення оперативно-розшукової діяльності.

77. Порядок та підстави застосування окремих обмежень прав і свобод людини та юридичних осіб до постановлення ухвали слідчого судді при здійсненні оперативно-розшукової діяльності.

78. Фіксація результатів оперативно-розшукових заходів.

79. Порядок та підстави прийняття рішень про проведення оперативно-розшукових заходів, які не потребують дозволу слідчого судді або рішення прокурора.

80. Порядок та підстави повідомлення прокурора про прийняте рішення щодо проведення оперативно-розшукових заходів.

81. Постанова про заведення оперативно-розшукової справи: підстави та порядок прийняття рішення, вимоги до оформлення.

82. Рішення Європейського суду з прав людини щодо застосування спеціальних засобів розслідування та їх значення для вдосконалення нормативно-правового регулювання оперативно-розшукової діяльності.